

GŁOS POMORSKI

DODATKI TYGODNIOWE: „SPRAWY KOBIECE” • „ŚWIATEK MŁODZIEŻY”

Prenumerata miejscowa: Przy odbiorze w ekspedycji 2,50 zł, w agenturach miejscowych miesięcznie 2,55 zł, przez pocztę przy zamówieniu przez ekspedycję naszą 2,76 zł, wprost na pocztę lub u listowego miesięcznie 2,86 zł, kwartalnie 8,58 zł, dla Wolnego Miasta Gdańska 2,76 złotych, — pod opaską w Polsce 4,20 zł, do Gdańska 4,45 złotych, do Francji 15 fr. (z wysyłką co drugi dzień 13 franków,) do Anglii 5 shil., do Stanów Zjednoczonych 80 centów. W razie nieprzewidzianych wypadków, jak strajki, przeszkody techniczne itd. prenumeratorzy nie mają prawa żądania niedostarczonych numerów lub zwrotu prenumeraty.

Ogłoszenia z Polski: Wiersz wysokości milimetra w dziale ogłoszeniowym na stronie 8-lamowej 12 gr, w dziale reklamowym na stronie 1. (3-lamowej) przed tekstem 90 gr, wśród tekstu 50 gr, za tekstem 40 gr. Dla Wolnego Miasta Gdańska wiersz m/m 8-lam., w dziale ogłoszeniowym 0,12 groszy, wiersz m/m 3-lamowej przed tekstem 0,90 groszy, wśród tekstu 0,50 groszy, za tekstem 0,40 groszy, dla Niemiec dochodzi 50% nadwyżki, dla reszty zagranicy 100% nadw. Za tłumaczenia 20% nadwyżki. **Rachunki są natychmiast płatne.** Administracja nie przyjmuje odpowiedzialności za terminowe umieszczenie ogłoszeń.

Redakcja i Administracja
Groblowa 27/29.

Grudziądz, niedziela, dnia 23-go maja 1926.

Telefon nr. 50 i 51.

Operacja czy gangrena?

Pacyfikacja nie może stać się przypieczetowaniem tryumfu gwałtu nad prawem, stwierdzeniem bezkarności zbrodni masowego bratobójstwa i jawnej zdrady państwa ani angielskim plasterkiem na ropiącej ranie.

Wczoraj na tem miejscu spróbowaliśmy odmalować tło historyczne, na którym obecnie ukazało się hasło: pacyfikacja, uspokojenie. Wynik tych rozmowań był taki, że najgłośniejsi pacyficyści okazują się w praktyce służkami zgola innych zamierzeń i poczynań, że są to owe konie trojańskie podstępem, albo też te osły dardanelskie rezygnacji, którzy do obronnych miejsc usiłują wprowadzić zdradę lub ten błąd strach, co ludzi małego serca i słabej wiary tak często do haniebnej gna kapitulacji.

Uspokojenia społeczeństwa i kraju pragnęliśmy szczerze i gorąco zarówno przed wojną, w czasie jej trwania, jak i wówczas, kiedy nam trzeba było stanąć do zgodnej twórczej pracy, celem odbudowy państwowości po wszystkich klęskach niewoli i spustoszeniach zbrojnego zmagania się ludów świata. Pragnęliśmy myśli i siły w jedno zestrzelić ognisko, aby jego płomień wiary i żar wytrwania nie chwiały się i nie stygły w czasie mroźnej nocy niewoli. Chcieliśmy stworzyć jeden żywy, niezlomny mur serc i charakterów, aby wielki moment dziejowy, nierzeczyliwy lecz sprawiedliwy sąd Boga w jednym nas zastał obozie. Dążyliśmy, aby twórcza nad podniesieniem i rozwojem Ojczyzny praca sprzegła nas w jednym, dla szczęścia wszystkich celu.

Niestety zawsze i wszędzie dążenie to rozbiłało się o upór i złą wolę zwolenników socjalizmu, karierowiczów, sprzedających swą godność narodową za miśkę soczewicy, zdrajców oczarowanych przez dźwięk judaszowskich srebrników i wreszcie głupców i nikczemników, zaślepionych przez niską mienawość i podłą intrygę. To są przyczyny, że niewola tak wielkie wyrządziła nam szkody, że wojna nie powróciła nam wszystkich ziem i braci, że uporządkowanie państwa zahamowane zostało, że znaleźliśmy się nad przepaścią anarchii i nędzy.

Teraz znowu ciągną „dłoń do zgody”. Dłoń ta nie ociekła jeszcze z krwi bratniej, zaciskając się do nowego ciosu nożem w plecy, do nowej grabieży. A zgoda na chemię ma polegać? — Przecież lotry niepoprawne są dotąd na wolności, (zamiast na szubienicy lub za kratą), a bohaterzy walki o wolność i prawo nie zostali jeszcze uwolnieni, lecz buntownicy właśnie ich pociągnięcia do odpowiedzialności domagają się, nazywając prosty wymiar sprawiedliwości „zmachem”.

Galazkę oliwną podają nam złoczyńcy, z którymi rzetelny Polak układać się nie może, złoczyńcy którym zająć się winien prokurator — a skończyć kat.

Tego domaga się całe społeczeństwo, bo tu nie o nerwową miśkowość, ale o to chodzi, że prawo musi zatrzymać nad zbrodnią, że ohyda z Polski musi być zmyta przez twardą rękę nieznanącej wahania sprawiedliwości.

Pojmujemy tych ludzi, którzy również bunt potępiali, ale mówią: trudno, żyć trzeba, dość krwi, dość walki. Pojmujemy, ale za późno występują z inicjatywą, zapóźno i zawcześnie. Trzeba im było zapobiedz zdradzie, a teraz wypadnie im zaczekać, bo kraj dopiero wtedy pójdzie na pacyfikację, kiedy zyska pewność, że ona nie będzie kapitulacją przed gwałtem, nie przedzie w milczeniu nad sprawą masowego bratobójstwa i nie pozwoli dalej szerzyć się zdradzie.

Pacyfikacji chcemy, ale na jasnych i wyraźnych warunkach tak, aby ona nie stała się angielskim plasterkiem na ranie zabrudzonej od dawna i ropiącej się. Rozumiemy, że wymiar sprawiedliwości może stać się operacją niebezpieczną. Ale skoro organizm jest żywotny to zbrodnią byłoby lękać się zabiegów chirurga i pozwolić, aby ciało stoczyła gangrena. S. M.

RUGI „NOWEGO RZĄDU”.

Warszawa, 21. 5. (A. W.) Wojewoda Darowski nie powróci już na swoje stanowisko do Łodzi. Kandydatura jego ma być brana pod uwagę przy obsadzaniu województw lubelskiego, poleskiego i wołyńskiego.

Odezwa do Ludności Pomorza.

Walka bratobójcza, która wstrząsnęła armią i państwem podważyła podwalny moralne i prawne Polski Odrodzonej.

Załamanie się prawa boskiego i ludzkiego przez bunt i wojnę domową stwarza warunki, z których powstało i potęguje się z dniem każdym niebezpieczeństwo anarchii i rozstroju społecznego.

Niebezpieczeństwo jest tem większe u nas na Pomorzu, że zachwianie się praworządności w Państwie i rozbięcie moralne naszej armji naraza całość naszych granic, z za których wróg z radością spogląda, że spistość nasza rozluźnia się i rozkłada.

Jako pokolenie, które po wielkiej wojnie doczekało się odrodzenia Ojczyzny, czujemy się do pełnej odpowiedzialności za zachowanie i rozwój wszystkich tych sił, które są niezbędne dla potęgi Państwa. Siły te są: przywiązanie do Wiary, umocnienie zasad prawa własności, zapewnienie obowiązków praw i Konstytucji.

Gdy te podstawy są wstrząśnięte w Państwie, uważamy za swój obowiązek zachować karność narodową w szeregach wszystkich organizacji Ziemi Pomorskiej.

W tym celu powołujemy do życia: Komitet Obrony Narodowej na Pomorzu, który wyłoniony przez przedstawicieli ugrupowań politycznych Pomorza będzie gotowy do podjęcia

walki celem odparcia niebezpieczeństw grożących Pomorzu.

Dążenia tego Komitetu w szczególności są:

- 1) walka z anarchią i przewrotem,
- 2) zapewnienie ładu i porządku,
- 3) ochrona granic Państwa,
- 4) obrona i przestrzeganie praworządności.

W tym celu zwracamy się do Społeczeństwa Polskiego na Pomorzu z gorącym apelem, aby zaprzestawszy wszelkich walk partyjnych i społecznych, stanęło mocno w zwartym szeregach do współpracy, do której wzwa nas ciężkie położenie naszej Ojczyzny.

Toruń, 21 maja 1926 r.

Komitet Obrony Narodowej na Pomorzu.

Jan Donimirski, przewodniczący.

Związek udow Narodowy: Dr. Paweł Ossowski, poseł Franciszek Sołtyśiak.

Polskie Stronnictwo Ludowe (Piaśt): dr. Izidor Brejski i red. Romuald Wasilewski;

Polskie Stronnictwo Chrześcijańskiej Demokracji: poseł Albin Nowicki i architekt Józef Rogala;

Stronnictwo Chrześcijańsko Narodowe: pos. Stanisław Ossowski i Aleksander Dąbski;

Narodowa Partja Robotnicza: prezes toruńskiej rady miejskiej Antoni Antczak i Walenty Malinowski.

Toruń, ul. Szeroka nr. 30.

II piętro, telefon Nr. 655

Prasa angielska wita przyjaciela Niemiec w osobie Piłsudskiego.

Londyn, 21. 5. Większa część pism angielskich odnoszących się z pewną zyczliwością do Niemiec, wita z zadowoleniem zwycięstwo Piłsudskiego i stwierdza, że daje ona rękojmię naprawy stosunków między Polską a Niemcami. Piłsudski miał według twierdzeń pism angielskich kilkakrotnie wyrazić zdanie, że uważa stworzenia korytarza, sprawę w. m. Gdańska i ustalenie granic polsko-niemieckich za wielki błąd, który dla dobra zgody z Niemcami należy naprawić. Piłsudski okazał gotowość podczas pokojowych rokowań paryskich poczynienia pewnych ustępstw na rzecz Niemiec i chciał się zadowolić żegluga na Wiśle, jak Cze-

chosłowacja zadowolnia się Łabą, — ale delegacja polska w Paryżu nie dopuściła do tego.

Prasa angielska stwierdza dalej, że teraz można będzie mieć uzasadnioną nadzieję, iż dojdzie do rozwiązania różnych zawitych zagadnień polsko-niemieckich, albowiem Piłsudski jest za tem, aby zwrócić się z pełnym zaufaniem do tych polityków niemieckich, którzy będą współdziałali nad stworzeniem znośnego modus vivendi z Polską. Pewne zdziwienie wywołują tu tylko jeszcze nadchodzące z Moskwy informacje, jakoby i Bolszewicy byli z Piłsudskiego bardzo zadowoleni, aczkolwiek uchodził on do niedawna za nieprzejednanego wroga Moskwy.

Wojskowi wierni przysiedze pod terorem zdrajców i buntowników.

Warszawa, 21. 5. (A. W.) Gen. Stanisław Haller, zwolniony został z aresztu i przyjęty był przez Piłsudskiego.

Pułk. Paszkiewicz, komendant Szkoły Podchorążych, zwolniony został z aresztu i otrzymał 40 dni urlopu.

Pułk. Modelski, dowódca 30 p. p., przeniesiony został z Cytadeli do więzienia wojskowego przy ulicy Dzikiej i oddany zostanie do dyspozycji prokuratora wojskowego.

Czego oczekuje Francja?

Konieczność natychmiastowej akcji. — Prasa bije na alarm.

Paryż, 21. 5. (tel. wł.) Cała prasa z wielkim napięciem oczekuje uchwał, które zapaść mają na zwołanej na dziś Radzie Gabinetowej. Rada ma zdecydować o stworzeniu Centrali Dewiz, kontroli wywozu dewiz oraz kapitału. Same koła rządowe są poważnie zaniepokojone wydarzeniami na rynku pieniężnym.

Prezydent Republiki Doumergue i Briand nalegają na ministra finansów oraz na dyrektorów Banku Narodowego, by

przedsięwzięli energiczne środki. Cała prasa jednogłośnie bije na alarm.

Oeuvre przewiduje możliwość rekonstrukcji gabinetu. Według Echo de Paris minister finansów Poret zamierza podać się do dymisji, jednak Briand i inni członkowie gabinetu odciągają go od tego zamiaru ze względu na wrażenie, jakie mógłby ten fakt wywołać. Stronnictwa socjalistyczne i radykalne domagają się natychmiastowego zwołania Izby.

Gwałtownie rozkolysana waluta w całej Europie.

Rzym, 21. 5. (A. W.) Na zasadzie ogłoszonego wczoraj rozporządzenia rządu został zakazany handel dewizami na wszystkich giełdach z wyjątkiem Medjolanu i Rzymu. Minister finansów Volpi oświadczył dziś współpracownikowi Popolo d' Italia, że wszelkie obawy o los lira są nieuzasadnione.

Podstawy lira są mocne. W każdym razie ograniczenia, handlu dewizami i utworzenie centrali dewiz wskazuje na to, że minister finansów chce się zabezpieczyć przeciwko jakimkolwiek atakom na kurs lira

Głosy prasy po zbrodni zdrady państwa.

Podwójne sito cenzury.

Prawda w Warszawie mozoimie toruje sobie drogę, jak światło przez ciężkie opary bagniska. Dwie cenzury jedna w Warszawie, druga miejscowa stawiały na drodze jej promieniom, co pierwsza przepuściła to jeszcze musiało przepłynąć przez sito drugie, przyczem już w Warszawie taką podwójną stosowano bucharterję, że nawet o gołym fakcie niewolno pisać było piśmu narodowemu, ale organowi lewicy nie stawiono przeszkód. Dzienniki stołeczne, których informacje były gorączkowo oczekiwane przez cały kraj, i z których czerpać chciały pisma pozbawione sposobów porozumienia z Warszawą, rozchodziły się w skromnej ilości i z białymi miejscami. Knebel cenzury zamknął im usta, jak za pruskich lub moskiewskich czasów, rozwydrzone bandy motłochu ze zdrajcami na czele zdemolowały im aparat techniczny. Bez przeszkód ukazywała, ba nawet utyla prasa lewicowa lub „neutralna”, ta, która nie zawahała się pochwalić kaimowej zbrodni piłsudczyków, lub też nie znalazła ani słowa na jej potępienie, lub nawet zaznaczenie. Nietylko honor mundur polskiego został splugawiony przez skrytobójców i oprawców, ale również świetną tradycję prasy polskiej, która tak wysoko dzierżyła sztandar narodowego honoru i narodowej wiary spłamiła zdrada ideałów, sprzeniewierzenie się obywatelom. Na szczęście ta zgraja bandytów pióra, co zawyla na cześć zwycięzcy, te rekiny, co popłynęły za rydwanem herszta zdrajców, ci tchórze, co się na słowo prawdy zdobyć nie potrafili — to prawie bez żadnego wyjątku miernoty, które oddawna zachwyszczą niwę dziennikarską, obniżając jej poziom nie tylko ideowy, ale nawet zawodowy. Przypuszczać należy, iż teraz opinia publiczna zorientuje się lepiej, niż dotąd, kto sprawie narodowej służy, a kto w społeczeństwie brudzi, jedność rozbiła zamęt szerzy i spekulacje uprawia. Stechłą atmosferę trzeba oczyścić.

BESTJA LUDZKA ZWESZYŁA KREW.

Od pierwszego dnia buntu mniemać można było, że stronnictwa, z których grona wyszedł prawowity rząd narodowy, nie tylko wytrwają nieugięte w obronie prawa i państwa, ale że w ogniowej próbie skują się w ściślejszą, niż dotąd całość, że ponad innymi zadaniami postawią — godność i dobro Ojczyzny. Teraz odzywają się trwożne głosy, jakoby jeden z członków koalicji zaczął się wahać, chciał się pogodzić z prawem siły. Trudno dać wiarę tym pogłoskom. Wierzyć chcemy, że jakiś lek niemięski nie będzie mógł zabić sumienia polskiego.

W tych nastrojach i warunkach chcemy przypomnieć, jak w najtrudniejszej sytuacji, bo pod bagnietem oprawców warszawski organ N. P. R., „Głos Codzienny” umiał dać świadectwo prawdziwe, jak odważnie spełniając swój obowiązek rzucił kaimom krew w oczy, zaznaczył różnicę pomiędzy N. P. R. a P. P. S. — Poniżej przytaczamy urywki artykułu, jaki się w tym piśmie ukazał:

„Gdy na ulicach zagrały armaty i grad kul zaczął szarpać nie tylko piersi żołnierskie, ale i godność państwa, w drapieżnych sercach socjalistów zagrały wszystkie fibry rewolucji. Bestja ludzka zweszyła krew...”

Niedość im było masakry pierwszomajowej, gdzie krwią na chybi-trafi ostrzeliwanych tłumów schlapali swoje sztandary. Wydało im się, że w tupocie nóg piechurów Piłsudskiego dzwonią hejnały rewolucji społecznej i... nie wytrzymali...

Ze skóry rudej owcy wyrwał się zajadły, drapieżny bojowiec, który z karabinem w garści szedł zdzierać sztandar Rzeczypospolitej bodajby z ruin Belwederu...

Czyż teraz dziwno komu, że teraz z taką swobodą rozwalał rząd Skrzyńskiego?

P. P. S. jest jedynym stronnictwem w Polsce, które do smutnej konieczności, jaką spełniali żołnierze, dorzuciło swoją ohydą, amatorską gotowość rozdzierania bagnietem bratnich piersi...

Bestjalizm zabrał głos! Kopnięci przez Piłsudskiego, gdy niedawno pchali mu w ręce szefostwo rządu z bolszewiczalęj lewicy sejmowej, postanowili obecnie zebrać plony jego akcji... dla siebie.

Wyłamali więc w porywie nieopanowanych namiętności z granic pocztytalności politycznej. Unurzali się we krwi. Rozpętali żywioły, które mogą ich samych pogruchotać. Rozpalili żagwie, które niosą pożogę na całą Polskę...

I dziś głucho już pomrukują, że marszałek Piłsudski „zawiodł” ich nadzieje.

Zdarli maski! Widzieliśmy te zajadłe twarze krwawych terrorystów. Widzieliśmy ten lubieżny uścisk,

którym obejmowali rozgrzane lufy karabinów, celując je przeciw rodakom w polskich mundurach...

Oto jest P. P. S.!

Dajcie jej Polskę w ręce! Skrwawione strzepy odzrucają wam pod nogi...”

POLSKIEGO WOJSKA NIEMA DZIŚ W WARSZAWIE.

Wienni Ojczyźnie żołnierze poszli do mogił, leżą w szpitalach, siedzą w więzieniu lub zostali bez walki cołneci, mianowicie oddziały, które przybyły po małodusznie ustąpieniu słabego Prezydenta i premiera (gdzież przykład Rejtana, gdzież „ostatnia kropla krwi”). Panem położenia w stolicy został na razie knecht, opryszek, oprawca Piłsudski, krwiożerczy motłoch, głuchy na głos sumienia i rozsądku, ciemne męty z oficerami zdrajcami i karierowiczami na czele.

O tem, jak tych gnębieli zaprzańców, wyrzutek społeczeństwa traktuje ludność Warszawy podaje „Dziennik Poznański” kilka charakterystycznych szczegółów:

„Cała bez wyjątku inteligencja miasta Warszawy jest zwrócona przeciwko Piłsudskiemu. Każdy zdaje sobie sprawę, że jedynym odpowiedzialnym sprawcą niesłychanego rozlewu krwi jest nikt inny, jak Piłsudski. To też zwolennicy Piłsudskiego, a głównie zaś oficerowie pułków legionowych czują się w Warszawie nieswojo!

To co w niedzielę myślano po cichu, dziś w poniedziałek, wobec zniesienia stanu oblężenia i innych ograniczeń nie tylko mówi się, ale i okazuje zupełnie jawnie. Oficerów — piłsudczyków na każdym kroku spotykają afronty. Otóż kilka przykładów:

Jadę tramwajem. W całym wagonie publiczność nadzwyczaj przygnębiona. Nikt nie odzywa się ani słówkiem. Na jednym z przystanków wsiają do wagonu jeden z oficerów 13 pułku piechoty. Wszyscy pasażerowie mierzą go wzrokiem od głowy do stóp i jak na komendę odwracają się tyłem. Oficer czerwieniąc się, nie wie co począć z swoją osobą i na następnym przystanku w najwyższej konsternacji opuszcza wagon.

W gimnazjum żeńskim „Królowej Jadwigi” miała miejsce scena, która jest dowodem, że nawet młodzież, która naogół była skłonna do entuzjazmu dla Piłsudskiego pojęła najdokładniej haniebną rolę, jaką Piłsudski odegrał:

Na poniedziałkowym wykładzie jednego z profesorów, który zarazem wykladał w szkole podchorążych, ciekawe panienki wypytywały swego profesora o różne szczegóły walk. Profesor ten, piłsudczyk z krwi i kości między innymi pochwalił się, że znając dokładnie położenie szkoły podchorążych przez jedną z tajnych furtek wprowadził tam podstępem oddział piłsudczyków. Usłyszawszy to panienki, wstały jak na komendę i opuściły salę, zostawiając samego nieszczęsnego „Bohatera”.

Podobne sceny mnożyły się w nieskończoność: Na Nowym Świecie jeden z generałów, przybyłych na pomoc Piłsudskiemu, szuka bezskutecznie pewnego numeru. Zwraca się więc do wychodzących z pewnej kamienicy dwóch pań z zapytaniem, czy nie mogą mu wskazać numeru tego a tego. Na zapytanie swe otrzymuje krótką odpowiedź: „nie rozumiemy”!

„przecież mówię po polsku!” zwraca się dość ostro pan generał.

„no tak... przecież... pan jest w mundurze.”

„tak jestem w mundurze i mówię wyraźnie po polsku!”

„a... to nadzwyczajne... przecież... tu niema polskiego wojska...!”

Takie i podobne afronty spotykają oficerów Piłsudskiego na każdym niemal kroku. Nic dziwnego, że oficerowie buntowników nie bardzo wiedzą, co począć ze swoimi osobami.

TCHÓRZE I OPRAWCY.

O akcji strzelców, znanych z potwornego zwyrodnienia, krwiożerczości, połączonej z tchórzostwem znajdujemy tej treści wzmiankę w „Kurjerze Poznańskim”:

„Według ustnych relacji osób, przybyłych z Warszawy, wojska Piłsudskiego za małymi wyjątkami, nie okazywały w walkach zbytniego zapału. Czuli one, że walczą o sprawę złą, że walka ta jest zbrodnia, za którą całkowita odpowiedzialność ponosi Piłsudski.

Strzelcy Piłsudskiego nad przeciwnikami znęcali się w sposób wprost straszny.

Opowiadano nam, że gdy strzelcy ujrzeni na ulicy Warszawy dwa trupy, kopnęli je, mówiąc: To Poznańczycy!

Dalsza dyskusja nad rozbrojeniem z udziałem delegata Polski.

Genewa, 21. 5. (A. W.) Dziś przed południem Komisja Przygotowawcza do Konferencji Rozbrojeniowej po raz pierwszy miała możliwość wysłuchać oświadczeń przedstawicieli państw wschodnio - europejskich, a mianowicie Polski, Finlandji i Rumunii.

Delegaci tych państw w przemówieniach swych wskazywali na specjalne warunki, w jakich ich kraje się znajdują i zaznaczyli, że kwestja rozbrojenia wymaga w stosunku do

tych państw odrębnego traktowania. Następnie przemawiali przedstawiciele Chile Argentyny i Stanów Zjednoczonych. Wszyscy trzej mówcy wskazywali na to, że Ameryka doszła już do minimum uzbrojenia oraz że bezpieczeństwo państw amerykańskich można uważać już za dostatecznie zabezpieczone przez traktaty rozjemcze.

Za przykładem Ameryki powinna pójść obecnie Europa i dojść do proporcjonalnego rozbrojenia.

ją na celu zaopatrzenie handlu prywatnego w towary z pominięciem państwowych urzędów handlowych. W Piotrogradzie zatwierdzono już statut pierwszego Towarzystwa tego rodzaju, pod nazwą „Prywatne Towarzystwo zaopatrzenia handlu w towary”.

POWRÓT DO DAWNEGO SYSTEMU.

Moskwa, 20. 5. Prasa sowiecka donosi, że w Piotrogradzie i Moskwie daje się zauważyć ciekawe zjawisko — właściciele prywatnych przedsiębiorstw handlowych organizują stowarzyszenia akcyjne, które ma-

1 maja 1926 r.

WIELKI ZŁOTY MEDAL PAŃSTWOWY

otrzymała f-a **H. Makowski**
z Kruszowicy na wystawie Spożywczej w Warszawie za niezrównane

WINA KRAJOWE

→ Żądać wszędzie!

JAK WYBIORĄ PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ na Zgromadzeniu Narodowym.

Przepisy o wyborze prezydenta Rzeczypospolitej przez Zgromadzenie Narodowe oraz zastępcza rola Marszałka Sejmu ad interim zawarte są w art. 39—42. Konstytucji R. P. z dnia 17 marca 1921 r. Tekst przysięgi składanej przez Prezydenta Rzplitej w Zgromadzeniu Narodowym przed objęciem urzędu jest treścią art. 54 konstytucji.

Prezydent Rzplitej wybierany jest na okres 7 lat przez Zgromadzenie Narodowe bezwzględną większością głosów. Zgromadzenie Narodowe składa się z połączonego Sejmu i Senatu. W ten sposób w zgromadzeniu udział bierze powyżej 444 posłowie 111 senatorów czyli razem 555 mandatariuszy. Sejm i Senat łączą się z samego prawa w Z. N. na zaproszenie Marszałka Sejmu i pod jego przewodnictwem.

Regulamin Zorządzenia Narodowego zawiera Ustawa z dnia 27 lipca 1922 r. (Dz. Ust. R. P. N. 66 z 18. 8. 1922). Przewodniczącym Zgromadzenia jest Marszałek Sejmu, zastępcą Marszałek Senatu. Posiedzenia Z. N. są jawne. Jakikolwiek przemówienia, obrady i uchwały poza wyborami i zaprzysiężeniem Prezydenta są wykluczone. Niedopuszczalną jest również dyskusja nad zgłoszonymi kandydaturami. W zasadzie Zgromadzenie Narodowe zwołuje ustępujący Prezydent Rzplitej, pierwsze jednak Zgromadzenie Marszałek Sejmu w terminie siedmiodniowym (Art. 28 Ustawy lipcowej).

O terminie zwołania Z. N. zawiadamia Przewodniczący pisemnie wszystkich jego członków przynajmniej na tydzień przedtem (art. 5). Prawo wstępu na salę posiedzeń mają tylko członkowie Zgromadzenia, Prezydent Rzplitej, przedstawiciele Rządu i funkcjonariusze kancelarii sejmowej (art. 10). Nazwiska Kandydatur zgłasza się na piśmie, przyczem ważne są jedynie kandydatury, oparte przez conajmniej 50 członków Z. N. Za wybranego uważa się kandydata, który uzyska bezwzględną większość głosów. Kandydat musi otrzymać 278 głosów. Tylko trzy głosowania mogą mieć miejsce.

W razie nieprzyjęcia urzędu przez nowo wybranego Prezydenta lub odmowy złożenia przysięgi Przewodniczący zarządza niezwłocznie ponowne wybory Prezydenta Rzplitej.

POGRZEB PUŁK. WIECOWSKIEGO.

Kraków. W czwartek, o godzinie 10-tej rano po nabożeństwie żałobnym odprawionem w kościele garnizonowym św. Piotra, nastąpiło wyprowadzenie zwłok sp. Mieczysława Prus-Więcowskiego, pułk. sztabu generalnego, dowódcy VII p. p. legionów i byłego szefa sztabu DOK. VIII, zmarłego tragiczną śmiercią w Chełmie.

Na uroczystości pogrzebowe przybyli inspektor armji gen. Szeptycki, dowódca O. K. Kraków, gen. Kuliński, gen. Jasiński, korpus oficerski i delegaci żołnierzy.

RZĄD ANGIELSKI NIEDOPUŚCI DO POMOCY SOWIECKIEJ NA RZEC STRAJKUJĄCYCH.

Londyn, 21. 5. Sekretarz Stanu Spraw Wewnętrznych zapytany był dziś w Izbie Gmin, czy na wypadek, gdyby sowieckie organizacje robotnicze chciały zasilać fundusz strajkowy Federacji Górników Angielskich, Minister będzie przeciwdziałał takim usiłowaniam sowieckim. Na pytanie to Minister odpowiedział, że Rząd opierając się na ustawie o pełnomocnictwach nadzwyczajnych, poczynił ze swej strony odpowiednie zarządzenia w celu niedopuszczenia do interwencji organizacyi sowieckich na rzecz biorących udział w strajku powszechnym w Anglii, jako akcji politycznej. Inaczej przedstawia się sprawa strajku, wynikła na podłożu gospodarczym w tej, lub innej gałęzi pracy i stanowiącego legalny środek obrony interesów zawodowych. W wypadkach tego rodzaju Rząd ingerować nie będzie.

KATASTROFALNY WYBUCH W FABRYCE AMUNICJI.

Berlin, 20. 5. W bawarskiej fabryce amunicji Hasselach nast. gwałtowna eksplozja, której ofiarami padło 41 osób zabitych i przeszło 50 ciężko rannych. Cała fabryka została zniszczona.

Berlin, 20. 5. (tel. wł.) W miejscowości Hasselach koło Manheimu wyleciała w powietrze fabryka prochu i broni. W miejscu, gdzie stał budynek fabryczny, pozostało tylko jedno wielkie rumowisko. Liczba zabitych i rannych wzrasta. Sąsiednie objekty fabryczne stoją w płomieniach. Akcja straży ogniowej napotyka na trudności ze względu na groźbę nowych wybuchów.

Z pod gruzów ydobyto dotychczas 9 zabitych i 30 rannych. Wszystkie znajdujące się w pobliżu przewody telegraficzne zostały wskutek eksplozji zniszczone.

6881

ULEPSZONY SAMOCHÓD TURYSTYCZNY FORD.

Samochód turystyczny Ford jest eleganckim i zgrabnym wozem dla wszystkich; jest to samochód kupca, samochód kierownika przedsiębiorstwa, samochód dla każdej rodziny. Obecny samochód Ford odpowiada wymogom dnia oraz nowoczesnej techniki; posiada on: płynne zgrabne linie wygodne głębokie siedzenia, stalową karoserję w różnych kolorach, nadzwyczajną pewność jazdy, elektryczny urochamiacz i oświetlenie, miękkie lecz pewne działanie hamulców. Zbiornik benzyny umieszczony jest przed deską rozdzielczą, pod maską silnika. Samochód turystyczny Ford posiada czworo drzwi, otwierających się ku przodowi. Nieprzemakalne zasłony boczne otwierają się razem z drzwiami.

Każdy przedstawiciel Forda jaknajchętniej zademonstruje samochód oraz udzieli wszelkich informacji, katalogów i prospektów.

UPOWAŻNIENI PRZEDSTAWICIELE FORDA
we wszystkich większych miastach Polski.

P. 55

Echa paryskie wypadków warszawskich.

(Korespondencja własna.)

Paryż, w maju 1926 r.

Poważne braki naszej propagandy ujawniły się w sposób nader znamienity w związku z wstrząsem, przeżytym w ostatnich dniach przez Polskę.

Wypadki tak doniosłej wagi zostały przez dzienniki paryskie oświetlone w sposób bardzo niecisły, często wprost fantastyczny, a zwłaszcza wyjątkowo stronny. Tutejsze pisma o wyraznym zabarwieniu politycznym, poświęcając wydarzeniom dużo miejsca, zamieszczając portrety głównych postaci biorących udział w zaszłym przesileniu, skorzystały z tej sposobności, by jaskrawo podkreślić swoje sympatie, względnie antypatie do walczących obozów. Polska dostała się, jak to mówią, na języki, które melodyjnie więcej piew, aniżeli ziaren.

Bywając w redakcjach paru poważnych dzienników tutejszych, miałem możność, w rozmowie z ich redaktorami politycznymi, przekonać się, jak niedostatecznie informowana jest miarodajna opinia francuska o stosunkach, panujących w Polsce. „Comment, Skrzyński nie fait donc pas partie de la Droite? Il n'est pas

ennemi de Piłsudski? Mais alors, qu'est ce qu'on nous raconte! Et ceux de „Wyzwolenie“ n'ont vraiment rien de commun avec les bolchewicks? Le maréchal est — il pour l'Allemagne, oui ou non?” Pytań w tym stylu słyszy się nieskończoną ilość. Zresztą o istniejącym chaosie pojęć najlepiej świadczy komentarze do skąpych depech, notabene niemieckiego przeważnie pochodzenia. A więc:

Monarchistyczna „Action Française“ widzi źródła przesilenia w jawiskach natury gospodarczej. Miaonowicie lewicowe stronnictwa polskie zwalczały racjonalny program uzdrowienia finansów, przedłożony Sejmowi przez p. Zdziechowskiego. „Ograniczenia i oszczędności w wydatkach nigdy nie cieszą się popularnością, wprowadzenie zaś ich w czyn jest możliwe tylko pod warunkiem usunięcia od władzy wszelkiego rodzaju demagogii.

Uleczyć skarb przy pomocy hasła lub nawet udziału w rządzie działaczy socjalistycznych, którzy wszędzie są sprawcami marnotrawstwa i ruiny, musi być uznane, jako absurd. Piłsudski, urządzając zamach stanu, liczył na poparcie tych warstw ludności, którem obmierzył wydaje się wezwanie do oszczędności i ofiar dobrowolnych“.

Organ faszystów „Le Nouveau Siecle“ ostrzega przed nibracjonalnem nakładaniem etykiet politycznych i nazywaniu Piłsudskiego „lewicowcem“, a Witosza „prawicowcem“. Jeśli marszałek Piłsudski zwycięży

nie pograżyły cię w długiej, bolesnej ciemności. Brać! módlmy się o zbawienie i o ocalenie od niesławy Michała Sędziwoja!

Gdy wychodziliśmy z sali, gniew iskrzył się w oczach mojego pana, tak jak zaiskrzyły w świetle klejnoty jego karabelli; lecz mnie ogarnął dreszcz trwogi, gdy posłyszałem głośnie śpiewy białych postaci, modlących się, jakby na pogrzebie.

XXXIII.

Półtora roku upłynęło od tej pory, a nic nie zdawało się zagrażać powodzeniu Sędziwoja, choć nie także nie pozwalał wróżyć, by zdołał dokonać jakiegoś dalszego alchemicznego odkrycia. Jego umysł, czy szczęście nie dozwalały mu widocznie przebyć tej granicy wiedzy, którą dawniej już osiągnął. Małżeństwo jego nie miało ułożyć się szczęśliwie. Mąż z żoną rozdzielił się po kilku miesiącach, on pozostał w Krakowie, ona pojechała do jego dóbr na Śląsku, otrzymanych od cesarza, które jej darował. Nie upłynął rok od chwili ślubu, gdy urodził się im syn. Wówczas żona Sędziwoja sprowadziła także do siebie starszego syna Sędziwoja i wychowywała ich razem. Używali nazwiska, nadanego im przez Rudolfa, baronów Serübau.

Próżno z panem mym przerzucaliśmy całą spuściznę po Setonie. Jeżeli znakomity adępt zapisał nawet gdzieś przepis swój na wyrób złota, to przepis ów musiał spłonąć podczas pożaru w Dreźnie, który część jego ksiąg zniweczył. Próżno także dokonywaliśmy nowych doświadczeń alchemicznych, i staraliśmy się odnaleźć błędy w formułce Sędziwoja. Wreszcie pan mój zniechęcony, zaniechał dalszych badań i począł dyktować mi dalej dzieło swe alchemiczne, które po świetnie wielką przyniesie miało mu sławę, otaczającą imię jego aż do chwili obecnej.

przy pomocy ludności i armii, to stanowisko jego w stosunku do Francji uzależnione będzie w dużej mierze od naszego zachowania się.

Polityka w duchu Lokarna nie może dać pod tym względem odpowiednich gwarancji żadnemu rządowi polskiemu“.

Komunistyczna „Humanite“ uważa, że wypadki te nie wpłyną na poprawę doli pracującej ludności, gdyż władza samozwańczego marszałka nie jest w niczem lepszą od dyktatury, „junkrów faszystowskich“, grupujących się wokół Witosza.

Przychylnie, a nawet entuzjastycznie ocenia przesilenie narodowo-socjalistyczne „La Victoire“: „Od dziesięciu dni napróżno usiłował manekinowy prezydent Rzeczypospolitej ukonstytuować gabinet — pięć różnych kombinacji zawiodło go sromotnie. W Polsce, tak jak zresztą i u nas, partie i obozy polityczne, nie są zdolne stworzyć trwałego i silnego rządu. W chwili największego „bałaganu“ pojawił się mąż opatrznościowy — jest nim marszałek Piłsudski; można do niego odnosić się przychylnie lub ujemnie — to w danym wypadku odgrywa wtórną rolę“.

Prasa umiarkowana obu odcieni wyraża się o wydarzeniach z lakoniczną wstrzeźliwością, zadawalniając się „rzeczowemi“ informacjami, czerpanymi z cudzoziemskich źródeł. Znamiennym w tej mierze jest stanowisko, zajęte przez radykalizujący „Le Quotidien“, uchodzący powszechnie za nieoficjalny organ rządowy. Zamieszczona jest jedynie podobizna generała Sikorskiego, „byłego ministra wojny, głównego przeciwnika generała Piłsudskiego“. W krótkiej wzmiance pod tytułem „Que va faire Piłsudski apres son succes“, podany jest przebieg wypadków politycznych w ciągu ostatnich kilku lat, zawierający, między innymi, wiadomość, że „Witosz zmusił w swoim czasie Piłsudskiego do ustąpienia z Prezydentury Rzeczypospolitej“.

„Le Quotidien“ przypuszcza, iż prestige marszałka Piłsudskiego jest zbyt wielkie, a jego przeciwnicy zarówno wojskowi, jak i parlamentarni, cieszą się niedostatecznym poważaniem w kraju, by wątpić o powodzeniu przedsięwziętej przezeń akcji.

Jedno można dziś stanowczo stwierdzić. Szybkie, pokójowe zlikwidowanie przesilenia wpłynie przy odpowiedniej propagandzie w prasie codziennej, na zupełny zwrot w opinii francuskiej, a agitacja, zainicjowana bezzwłocznie przez wrogów Polski, spali się na panewce.

Z. K.

LOCARNO POD WODĄ

a „duch pokoju“ dawno zatopiony w Berlinie i Moskwie.

Genewa, 21. 5. (tel. wł.) W ciągu ostatnich kilku dni Szwajcaria została nawiedzona ulewami deszczami. W niektórych miejscowościach nawet nastąpiło oberwanie się chmur. Locarno stoi pod wodą. W Lugano woda zmyła część bulwarów. Kolej między Bellinzona a Luino zupełnie nie kursuje, gdyż tor jest całkowicie zmyty. Nad Symplonem na odcinku mniej więcej 40 metrów woda przybrała tak, że napełniła przełęcz na 6 mtr. głęboko. W kantonie Wallis komunikacja kolejowa została zupełnie przerwana.

SIERŻANT - MORDERCA PUŁKOWNIKA STRACONY WE LWOWIE.

Sąd doraźny we Lwowie ogłosił w czwartek wyrok skazujący na karę degradacji i śmierci b. sierżanta Kisielewskiego, mordercę pułkownika Obiedzińskiego i sierżanta Gadomskiego z Żółkwi.

Dowódca O. K. Lwów wyrok zatwierdził. Skazany odniósł się do łaski pełniącego zastępczo obowiązki Prezydenta Rzeczypospolitej marszałka Rataja. O godzinie 5-tej popołudniu nadeszła odpowiedź, że marszałek nie korzysta z prawa łaski, wobec czego wyrok o godzinie 6-tej został wykonany.

FLOTA SOWIECKA OGNISKIEM RUCHU ANTYKOMUNISTYCZNEGO.

Moskwa, 21. 5. Władze sowieckie dokonały licznych aresztowań wśród marynarzy floty bałtyckiej i statków wojennych, stacjonowanych w Kronsztadzie. Jednocześnie zwołano w Piotrogradzie konferencję komunistyczną organizacji morskich. Konferencja ta dokonać ma „likwidacji prądów opozycyjnych w flocie bałtyckiej“.

Otoczony wspaniałym dworem, nie szczędząc pieniędzy na zbytek i królewski niemal przepych, zamknął się w swym domu, do którego dwóch ludzi tylko miało prawo gości przyprawdzać. Jednym z nich był uczony pan Mikołaj Wojski, marszałek królewski, drugim ksiądz Wadowita. Żaden z nich nie wiedział, iż pan posiadał wprawdzie tynkturę filozoficzną, ale nie znał jej chemicznego składu. Jeżeli zaś ktoś zastanawiać się będzie, w jaki sposób ubogi profesor ksiądz Wadowita mógł dokonać tylu wspaniałych dzieł dobroczynnych, o których głośno jest, i innych, o których nikt nie wiedział, to nie należy wątpić, iż część tych dzieł przynajmniej szlachetny ów uczony uskutecznić mógł jedynie przy pomocy mego pana.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

**Kochana, złota,
jedyna mamusia!**

Kupuj zawsze
tę dobrą

**Kathreiner'a kawę
słodową Kneippa!**

MIECZYSLAW SMOLARSKI.

Poszukiwacz złota.

Powieść z tajemnic polskiej alchemii.

Nie zapomnę szyderczego śmiechu, który wyrwał się wówczas z ust Sędziwoja.

— Każecie mi przysiąc posłuszeństwo wam, którzy jak mówicie to sami, jesteście starcami, niezdolnymi do czynu. A czyliż to wy wszyscy, którzy jesteście tu razem, czy ja jeden sam, uwolniłem z więzienia Kosmopolite! Każecie mi wyrzec się myśli o doczesności, gdy sprzedałem dla sławy i znaczenia swoje szczęście osobiste! Żądacie, bym sprzedał się wam ponownie za amiejętność robienia złota, gdy ja wyrabiam je, ile zechcę, a tajemnicę jego zbadam łatwo, gdyż jeśli nie znajdę jej w księgach po Setonie, to wiem teraz od was, iż tylko dwa słowa błędnie podane są w moim przepisie. Jeżeli zaś za udzielenie mi tej wiadomości chcecie śmiercia mnie ukarać, to ostrzegam was, iż walczyć będę do upadłego, odwagi i zuchwałości nie brak mi, a broń przyniosłem ze sobą!

Milczenie na chwilę zapanowało wśród obecnych, którzy podnieśli się nagle. Ale oto starzec cofnął się, stanął pod czarnobiałą chorągwią i podniósł rękę, jakby kazał milczeć gniewowi.

— Nie przemocą, ale wzajemną ufnością tworzy się święte związki. Możesz w spokoju i wolności odejść Michale Sędziwoju! Nad rozstaniem się z toba cierpieć będziemy ze względu na nas i na ciebie. Strzeż się losów złych, gdyż powiadam ci, iż chmury ciemne krażą nad tobą. Gdybyż piorunem w ciebie uderzyć miały, nie żałowałbyś istnienia swego, ale lękaj się, by

DZIAŁ SPOŁECZNO-GOSPODARCZY.

Minister handlu i przemysłu p. Gliwic o obecnej sytuacji.

Obecny minister Handlu i Przemysłu p. Gliwic jest dobrze znany sferom kupieckim, wśród których cieszy się zaufaniem i wielkim uznaniem. Jak wiadomo p. minister, jako dyrektor departamentu handlowego, stał się wielce popularnym w szerokich sferach handlowych, odbywając szereg konferencji z organizacjami gospodarczo-handlowymi, gdzie miał możliwość bezpośrednio i naocznie przekonać się o sytuacji i potrzebach naszego kupiectwa. Podczas niedawnych podróży na prowincję byliśmy świadkami, jak to poszczególne organizacje kupieckie z pełnym zaufaniem składały swe memorjały na ręce p. Gliwica.

Zrozumiałem jest, że w obecnej chwili przełomowej, zwróciliśmy się przedewszystkiem do p. ministra Handlu i Przemysłu, z którego ust usłyszeliśmy słowa uspokojenia i dobrych nadziei.

Pan minister Gliwic jest zdania, że przeżywamy właściwie obecnie nie jeden, lecz trzy kryzysy:

- 1) ekonomiczny, który ma się ku końcowi;
- 2) finansowo-kredytowy, który kojarzy się z całym kompleksem zagadnień sanacji;
- 3) kryzys zaufania.

„Ostatni kryzys jest najcięższy. Na szczęście rzeczy przyjęły sprzyjający obrót. Na czele Rządu Tymczasowego stanęli ludzie niepartijni. Ani jeden członek obecnego rządu nie jest pod dyktandem żadnych partii. Wiadomości nadchodzące z zagranicy, — ciągnął dalej p. minister, — świadczą o wielkim zaufaniu, jakim cieszy się Rząd Tymczasowy, może większym, niż wśród niektórych sfer społeczeństwa. Oczyszczenie atmosfery, które nastąpiło w ostatnich dniach, wielce przyczyni się do rychłego rozwiązania wielu zagadnień, w związku z obecnym kryzysem gospodarczym”.

Pan Minister nawoływał do normalnej pracy, która nie powinna być już narażona na niespodzianki.

Jak zakończył się powszechny strajk w Anglii.

Powszechny strajk w Anglii zakończył się dnia 12 rano. Zakończył się dzięki interwencji prymasa Anglii, która spowodowała natychmiastową, energiczną i gwałtowną akcję pojednawczą byłego wicekróla Indyi Rufusa Izaaka lorda Readinga, byłego namiestnika Palestyny sir Herberta Samuela, oraz sir Alfreda Monda. Formułę pojednawczą opracował sir Samuel. Formuła streszczała się w czterech następujących punktach:

1) Rządowi poleca się wypłacanie nadal subwencji węglowych dopóty, dopóki nie będzie uzyskane ostateczne uregulowanie.

2) Dotychczasowy system bezpośrednich konferencji między robotnikami i właścicielami kopalń, jako nieprowadzący do celu, zostanie zniesiony. Będzie ustanowiona Narodowa Rada dla regulowania płac, do której będą należały ostatecznie decyzje.

3) Zarządzenia co do reorganizacji przemysłu węglowego będą przeprowadzone mocą prawa.

4) Ustanowiony będzie komitet, w którym reprezentantami będą robotnicy węglowi. Będzie to instytucja doradcza w stosunku do rządu przy przyszłych zarządzeniach prawnych.

Formułę tę wraz z odręcznym pismem sir Samuela rada „tradeunionów” otrzymała w ub. środę rano. Po krótkich naradach formułę przyjęto jako podstawę rokowań, oraz uchwalono uznać strajk powszechny za zakończony. Prasa niemiecka uważa, że strajk w ten sposób zakończył się przegraną i kapitulacją strajkujących. Twierdzenie takie jest co najmniej wielką przesadą w ocenie, pod którą kryć się może zarówno rozczarowanie z powodu rzuconego w Anglii hasła powrotu do pracy, jak i chęć podburzającego oddziaływania. Nie ulega wątpliwości, że „trade-uniony” nie odniosły wielkiego zwycięstwa, jakiego się spodziewały, i które wyrazić się miało w podjęciu pracy dopiero wówczas, gdy przedsiębiorcy zaakceptują wszystkie postulaty strony przeciwnej. Lecz nie przyniosły także klęski, którą byłoby narzucenie im warunków przed przedsiębiorców co do obniżenia płac, lub zwiększenia godzin pracy. Wprost przeciwnie, punkt pierwszy formuły sir Samuela wskazuje, że w każdym razie do chwili osiągnięcia ostatecznej kompromisowej zgody dotychczasowy stan rzeczy będzie utrzymany. Jeśli wziąć pod uwagę fakt, że mimo proklamowania końca strajku do pracy jeszcze w wielu gałęziach produkcji nie wróceno, utrzymując w ten sposób presję na rząd i przedsiębiorców wobec rozpoczynających się układów, to jasnym się staje, że można mówić raczej o znacznym sukcesie niż o jakiegokolwiek klęsce klasy robotniczej w Anglii.

Akcja oszczędnościowa rządu.

Min. Skarbu przypomniało okólnikiem wszystkim Ministerstwu o konieczności jaknajdalej idącego ograniczenia wydatków państwowych, celem dostosowania ich do stanu dochodów i zapasów gotówkowych. Min. Skarbu zwróciło się z prośbą do poszczególnych Ministrów o wydanie zarządzeń, mających na celu odłożenie na czas późniejszy takich wydatków, które nie są konieczne do utrzymania normalnego funkcjonowania admi-

nistracji bez względu na to, że wydatki te mieszczą się w ramach prowizorium budżetowego na maj i czerwiec, w ramach budżetów miesięcznych lub nawet w ramach otwartych już kredytów, — tylko bowiem drogą oszczędności usunie się deficyt budżetowy, który — jak wiadomo — za pierwsze cztery miesiące r. b. wyniósł okragie 42 milj. zł i uniknie się niebezpieczeństwa jakiegokolwiek inflacji.

Elektryfikacja Polski.

Na zjeździe członków Związku Elektryków Polskich w Poznaniu, który omawiał zagadnienie elektryfikacyjne naszego kraju, prezes Związku p. Bieliński w sprawozdaniu porównywał stosunki panujące w Polsce z postępiami elektryfikacji zagranicą.

Rosja mimo poważnych trudności przeznaczona około 400 milionów złotych na cele elektryfikacyjne. We Włoszech, Niemczech i Francji zagadnienie to uważane jest za kardynalny warunek do stworzenia samowystarczalności gospodarczych, w Anglii zdołano nawet szerokie plany elektryfikacyjne oprzeć o współpracę kapitału prywatnego.

U nas w tej sprawie nie zrobiono niemal, że nic. Sprawozdawca podkreślił, iż konieczną jest rzeczą szukanie kapitału dla przeprowadzenia elektryfikacji krajowej przy pomocy zagranicznej, a przedewszystkiem

amerykańskiej wobec bojaźliwości kapitału rodzimego. Sprawozdanie to wywołało obszerną dyskusję, przyczem wyrażano ogólnie opinię, iż zagadnienia przemysłu elektrycznego i elektryfikacyjnego wymagają bardziej fachowego, niż dotąd traktowania przez związki komunalne, które powinny być wyodrębniane w samostanne osoby prawne.

W rezultacie uchwalono rezolucję, w której zjazd domaga się uproszczenia procedury otrzymania pozwoleń na budowę, ułatwień kredytu hipotecznego oraz poparcie dla stanowiska państwowej Rady Elektrycznej co do zmniejszenia obciążeń na produkcję energii elektrycznej. Ponadto rozpatrzono jeszcze punkt widzenia naukowy, jako konieczność prawidłowego rozwoju elektryfikacji oraz stan ustawodawstwa o licznikach elektrycznych.

Nieuzasadnione odrzucanie ksiąg handlowych.

Centrala związku kupców zwróciła się do Min. Skarbu z memorjałem, który zwraca uwagę na zastanawiające kwestionowanie przez Komisję Podatku Przemysłowego poborów i opłat przemysłowych, jakie obliczane są przez kupców. Komisja kwestionuje albo prawidłowość i rzetelność ksiąg handlowych, albo brak pewnych pozycji, albo też wreszcie odrzucają dane kupców w sprawie podatku przemysłowego bez ja-

kiegokolwiek uzasadnienia. Wobec tego zarząd centrali zw. kupieckiego zwrócił się o wyjaśnienie tych spraw do Ministerstwa, domagając się wydania przezeń okólników, aby komisje szacunkowe, tylko w razie konkretnego braku, lub usterek w zestawieniach mogłyby uzasadniając ustawę o podatku przemysłowym odrzucać zestawienia przedkładane przez kupców.

Projekt nowej instrukcji budżetowej dla samorządu.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, po odbyciu szeregu ważnych narad nad projektem rozporządzenia o instrukcji budżetowej dla samorządów ustaliło tekst projektu tego rozporządzenia.

W najbliższych dniach projekt ten będzie rozesłany do Ministerstw zainteresowanych w organizacji samo-

rządu do zaopiniowania. Następnie będzie zwołana konferencja międzyministerjalna, na której projekt instrukcji budżetowej zostanie ostatecznie przygotowany do zatwierdzenia.

Instrukcja zmierza do ujednostajnienia metod budżetowania wszystkich ciał samorządowych.

Organizacja gospodarcza w Niemczech groźną przesłogą dla nas.

Z końcem kwietnia wydano w Niemczech ustawę o komisji do zbadania warunków produkcji i zbytu gospodarki niemieckiej. Komisja ta złożona z 30 osób rekrutuje się z wyznaczonych ad hoc przedstawicieli rządu, parlamentu i organizacji gospodarczych.

Komisja ma prawo tworzyć subkomisje, a wszystkie mają prawo korzystać ze wszelkich danych urzędowych, skarbowych, a nawet prywatnych, przyczem członków komisji i subkomisji obowiązuje tajemnica zawodowa. Osoby urzędowe i prywatne oraz instytucje społeczne, naukowe itp., obowiązane są składać swe zeznania pisemnie, czy też ustnie w ten sam sposób, w jaki składa się zeznania świadków sądowych i rzeczoznawców w sądzie. Za utajenie szczegółów winni karani będą wysoka grzywna, a nawet więzieniem.

Dane zgłoszone przez komisję, nie mogą służyć do celów podatkowych. Zakres prac nowej instytucji rozwinęto szeroko i zapewne za kilka miesięcy Niemcy posiadają będą dokładne spisy tych gałęzi produkcji, które w Niemczech dają się zyskownie uprawiać i mogą stanowić zyskowny obiekt eksportu.

W ten sposób Niemcy nie będą się błąkały i czyniły prób w tej czy innej dziedzinie, lecz będą kroczyły w wyraźnie określonym kierunku gospodarczym. Niemcy są niewątpliwie naszym najgroźniejszym wrogiem, zarówno politycznym jak i gospodarczym. Nie mamy ani chwili do stracenia, aby kiedy inaczej być nie może, przystąpić śladem naszych wrogów do zbadania swego stanowiska pod względem gospodarczym.

Sprawy podatkowe

— O PUNKTUALNE WPLACANIE ZALEGŁOŚCI PODATKOWYCH. Urząd Skarbowy Podatków i Opłat Skarbowych w Grudziądzu donosi nam co następuje: „Z dniem 15-go maja br. upłynął termin płatności podatku obrotowego za drugie półrocze 1925 r.

W związku z powyższym poleciło Ministerstwo Skarbu z dniem 16-go maja br. przystąpić do przymusowego ściągnięcia niewiszczonych w terminie kwot tego podatku.

Równocześnie przeprowadzona będzie egzekucja zaliczki na podatek dochodowy za rok 1926, której termin płatności upłynął z dniem 1-go maja br. i to w wysokości połowy podatku, przypadającego od zeznanego dochodu. Od osób zaś, które zeznanie w wyznaczonym terminie nie złożyły, pomimo, że były do tego obowiązane w myśl przepisów ustawy o podatku dochodowym, ściagać się będzie połowę podatku, wymierzonego na rok podatkowy 1925 r.

W interesie płatników leży uiszczenie tych zaległości w Kasie Skarbowej przed zjawieniem się urzędnika egzekucyjnego celem uniknięcia znacznych kosztów egzekucyjnych”.

Giełda pieniężna.

Warszawa, 21 maja.

Dol. St. Zjed.	WALUTY.		
	Tranzakcje	Sprzedaż	Kupno
	11,10	11,13	11,07
	DEWIZY.		
Dolary Stanów Zjed.			11,07
Floreny holenderskie			446,28
Franki belgijskie			34,91
Franki francuskie			38,92
Franki szwajcarskie			214,66
Funty angielskie			53,97
Korony austriackie			156,60
Korony czeskie			32,87

Złoty w dniu 21 maja 1926 r.

Gdańsk złoty 44,70—44,80, przekaz na Warszawę 43,70—43,80, Berlin złoty 35,91—36,29, przekaz na Warszawę 35,51—35,69, na Poznań 35,75—35,89, na Katowice 35,91—36,06, N.-Jork przekaz na Warszawę 9,00, Londyn przekaz na Warszawę 50,00, Medjolan przekaz na Warszawę 220, Ryga przekaz na Warszawę 56,00, Bukareszt przekaz na Warszawę 26,00, Czerniowce przekaz na Warszawę 25,50, Praga złoty 283 $\frac{1}{2}$ —286 $\frac{1}{2}$, przekaz na Warszawę 282—288, Budapeszt złoty 6075—6375, Wiedeń złoty 59,75—60,75, przekaz na Warszawę 60,25—60,75.

Ostatnie kursa telefonem.

Warszawa, 22. 5., godz. 9 rano. — Nieurzędowo notowano dolar 11,75 zł.; guiden 2,17—2,18 zł. — Tendencja słabsza.

Giełda towarowa.

ZIEMIOPŁODY.

Poznań, 21. 5. Urz. not. za 100 kg. fr. stacja załadowania, ładunki wagonowe, dostawa natychmiastowa. Zyto 34,50—35,50, pszenica 54,50—56,50, jęczmień brow. 34—36, mąka żytnia 65% standardowa łącznie z workiem 53,00, 70% 51,50, pszena 65% 81—84, ośpa żytnia 28—29, ziemniaki jadalne 3,95, fabr. 360. Uposobienie stałe. Następnego zebranie giełdy odbędzie się w środę dnia 26 maja br.

Warszawa, 21. 5. Notowania na Giełdzie-Zbożowo-Towarowej za 100 kg. fr. stacja załadowania, w nawiasach franco Warszawa. Zyto kongresowe 681g/l (116 f. hol.) 37,00, jęczmień kongresowy jednolity browarowy 35,00, otrępy żytnie (26,00). Obroty małe. Cena orientacyjna ośpa 37 zł.; pszenicy brak zaofiarowania — popyt niewielki.

Wiadomości bieżące.

GRUDZIĄDZ sobota 22 maja 1926 r.

KALENDARZ: Sobota 22-go maja Heleny kr.
Niedziela 23-go Zielone Świątki.
Wschód słońca 3 57 zachód 19 56
Wschód księżyca 13 56 zachód 2 27

*

—** TEATR MIEJSKI. W niedzielę, 23 bm. o godz. 8-mej wiecz. po raz drugi i ostatni występ wszechświatowej sławy psychologa i hypnotyzerę Lo-Kittay'a, który na premierowym przedstawieniu doznał olbrzymiego sukcesu. Cały Grudziądz jest w podnieceniu i wszędzie słyszy się o nadzwyczajnych eksperymentach Lo-Kittay'a, które spotkały się z tak szalonym, zainteresowaniem się wszystkich kół naszego miasta.

W poniedziałek, dnia 24 bm. o godzinie 8-mej wieczorem premiera arcywesołej farsy w 3 aktach Hennequina i Webera p. t.: „PANI PREZESOWA“ z udziałem całego zespołu.

—** KINO ORZEL. „Jej droga do szczęścia“ z Lucy Dorraine i Konradem Veigtem w rolach głównych. Pozatem trzyaktowa komedia: „Ridolini prowadzi śledztwo“.

—** KINO APOLLO. „Biały Bóg Papuasów“ i „Rywale“.

—** NOCNE DYŻURY APTEK. Od dnia 15 do 22 maja, apteka „Pod Orłem“, ulica Trzeciego Maja nr. 25, telefon 360.

*

—** Z KANCELARJI PARAFJALNEJ. Porządek nabożeństw jest w uroczystości Zielonych Świątek jak zwykle. O godzinie 6-tej jest pierwsza msza św. o godzinie 7-ej kazanie, o godzinie 7,15 druga msza św., o godzinie 8-mej pierwsza suma z kazaniem, o godzinie 9 1/2 nabożeństwo dla młodzieży szkolnej, o godzinie 10 1/2 druga suma z kazaniem, a o godzinie 12-ej ostatnia msza święta z kazaniem. W kościele Duża św. odbędzie się o godzinie 10,45 niemieckie nabożeństwo, a o godzinie 12-ej msza św. z kazaniem polskim.

Majowe nabożeństwo odprawi się jak zwykle o godzinie 3-ej. W pierwsze święto po majowym nabożeństwie udzieli się dla członków III Zakonu generalnej absolucji. W środę, piątek i sobotę przypadają suche dni z ścisłym postem.

Towarzystwo Czytelni dla Kobiet przystępuje w Farze wspólnie do sakramentów św.: w środę, 26 bm. do spowiedzi od godz. 5 popołudniu, a w czwartek o godz. 7,15 do komunji św.; podczas uroczystego nabożeństwa z okazji 18-tej rocznicy założenia Towarzystwa. Po nabożeństwie odbędzie się poświęcenie i ofiarowanie się Najśw. Marji Pannie.

Posłańce Serca Pana Jezusa na czerwiec można odebrać w kancelarii parafjalnej.

—** MSZA ŚW. ŻALOBNA, za spokój duszy śp. Tadeusza Sokołowskiego profesora gimnazjum matematyczno-przyrodniczego, zmarłego przed rokiem, odbyła się wczoraj rano w kościele seminaryjnym. Na mszy św. obecna była rodzina śp. zmarłego, znajomi, przyjaciele, oraz jego uczniowie.

—** BIBLIOTEKA I CZYTELNA T. C. L. jest dzisiaj zamknięta.

—** CENZURA PREWENCYJNA PRASY została wczoraj zniesiona, o czem Magistrat zawiadomił redakcję naszego pisma o godzinie 2,35 (1)

—** PO CO TO? Z kół obywatelskich naszego miasta donoszą nam, że na moście żelaznym stoi od strony Grudziądza żandarm(!) który zatrzymuje wszystkie pojazdy, żądając surowo wylegitymowania się jadących, wraz z podaniem odpowiedzi na pytanie: dokąd jadą? po co? i kiedy wróca. Doprawdy nie wiemy, czem należy sobie fakt ten tłumaczyć. Przecież stan wyjątkowy jest już zniesiony, a po drugie, dlaczego — jeśli już ma tam ktoś stać — nie spełnia tych czynności policjant tylko — żandarm!

—** HYDROPLAN W GRUDZIĄDZU. Wczoraj popołudniu opuścił się na wisłę obok Góry Zamkowej, hydroplan, który rybacy przyholowali później do portu. Dziś rano hydroplan odleciał w dalszą podróż.

—** ROBOTY ZIEMNE W MIEŚCIE. Przebrukowywanie ulicy Koszarowej, postępuje z dnia na dzień coraz szybciej. Za kilka dni ulica Koszarowa otrzyma nową gładką jezdnię, której dotychczasowy brak dawał się bardzo odczuwać. Narazie jest ulica dla ruchu kołowego zamknięta, o czem zresztą powiadomił już mieszkańców miejski urząd policyjny.

—** KASA CHORYCH kupiła samochód osobowy dla lekarzy kasowych, którzy są obowiązani używać go w celach odwiedzin chorych członków Kasy. Tem samem więc członkowie Kasy nie ponoszą kosztów przewozu lekarzy.

—** PROSZENI JESTEŚMY o zaznaczenie, że p. Pufahl, prokurent firmy F. Dumont, hurtownia i skład kolonialny przy ulicy Pańskiej, przebywający w swoim czasie, na skutek skierowanych przeciw niemu zarzutów, w areście śledczym, a następnie zwolniony z powodu braku podstaw prawnych — piastuje nadal stanowisko prokurenta powyższej firmy.

—** PRZED SEZONEM WYŚCIGOWYM. Tegoroczny sezon wyścigowy i konkursów hipicznych Pom. Zach do Hod. Koni w Grudziądzu, które w czasie od 5-go do 13-go czerwca włącznie odbędą się na torze wyścigowym Towarzystwa za koszarami Obozu Szkol. Kawalerji — zapowiadają się nadzwyczaj zajmujące. Prace nad przygotowaniem toru, który urządzony będzie na wzór torów zagranicznych, idą w całej pełni.

Zorganizowana przez Obóz Szkolny Kawalerji nowa stajnia wyścigowa z zakupionych, a znanych z warszawskiego toru koni jak to: Venus, Rakietka, Tancerka, Irenka, Carmen i inne, które codziennie już o 5-ej rano można widzieć na rannej treningowej robocie, zapowiada się bardzo dobrze. Przy wysokich nagrodach pieniężnych spodziewany jest bardzo liczny udział współzawodników.

—** ZAWODY W PILKE NOŻNA pomiędzy klubem sportowym Neufahrwasser, mistrzem Gdańska, a Olimpią, odbędą się w drugi dzień Zielonych Świąt na boisku K. S. „Olimpia“, przy ulicy Wiktorjusza, o godzinie 4-ej popołudniu.

—** W „WIELKOPOLANCE“ koncertuje w dni świąteczne ogólnie ceniony kapelmistrz p. Dzieczkowski. O godzinie 12-ej „Poranki muzyczne“. Bliższe szczegóły patrz w ogłoszeniu.

—** W „LEŚNICZÓWCE“ w Parku Miejskim „Poranki muzyczne“ w niedzielę i poniedziałek o godzinie 7-mej rano.

—** ZWRACAMY UWAGĘ na ogłoszone w „Ruchu towarzyszym“ zebranie Tow. Ziemiaków, które odbędzie się w przyszły czwartek.

Nagrodzone

na Pierwszej Pomorskiej Wystawie Rolnictwa i Przemysłu
Wielkim Złotym Medalem

Mydło Liljomleczne *Pomerania*

Krem Liljomleczny *Pomerania*

Udelikatnia i pielegnuje cerę ♦ Żądać wszędzie!

Zwracać uwagę na markę *Pomerania*

POMORSKIE TOW. PRZEMYSŁU CHEMICZ. „POMERANIA“
KAZIMIERZ WOLSKI i SYN w GRUDZIĄDZU.

Ruch towarzyszym.

—(rt) Walne Zebranie Tow. Gimn. „Sokół“ w Grudziądzu odbędzie się dnia 27-go maja br. t. j. w czwartek, u drh. Prezesa, Kino Apollo, ul. Groblowa, I. piętro, o godzinie 8-ej wieczorem. Obecność wszystkich obowiązkowa. Gości i sympatyków zaprasza się. Czołem! (6869)

Zarząd:

(—) Kaube, prezes. (—) Felski, sekretarz.

—(rt) Bacność Hallerczycy Drużyna Błękitna! Miejsicne zebranie Drużyny odbędzie się w sobotę, dnia 22-go maja br. w lokalu p. Olszewskiego przy ulicy Lipowej 51 o godzinie 7-mej wieczorem.

Równocześnie odbędzie się zebranie Zarządu Piacówki o godzinie 8-mej wieczorem.

Zarząd.

—(rt) Do Szanownych Pań Członkiń „Koła Ziemiaków“ w Grudziądzu! Posiedzenie, które z powodu mego niezdrówia odwołaniem zostało odbędzie się nieodwołalnie 27 maja w czwartek, o godzinie 12-tej w południe w gmachu Starostwa.

Aktualne kwestje społeczne, dziś nas tak żywo obchodzące, objęte referatem p. drowej Majowej, oraz zapoczątkowanie letnich zbiorowych kursów „Polskiej Szkoły Stosowanej“ są podkreśleniem ważności tego posiedzenia. W interesie Sz. Pań Członkiń „Koła“ spoczywa udział jaknajliczniejszy. Przypominając o dacie 27 maja raz jeszcze wszystkie Panie serdecznie o przybycie proszę. (6890)

(—) Donimirska

Przewodnicząca „Koła Ziemiaków“.

—(rt) Zebranie Związku Pracowników Tytoniowych odbędzie się w środę, dnia 26-go maja br. o godzinie 3-ciej popołudniu w lokalu p. Derdowskiego przy ulicy Chełmińskiej 32. O liczny udział uprasza (7337)

Komisja Centralna Związków.

Z Pomorza.

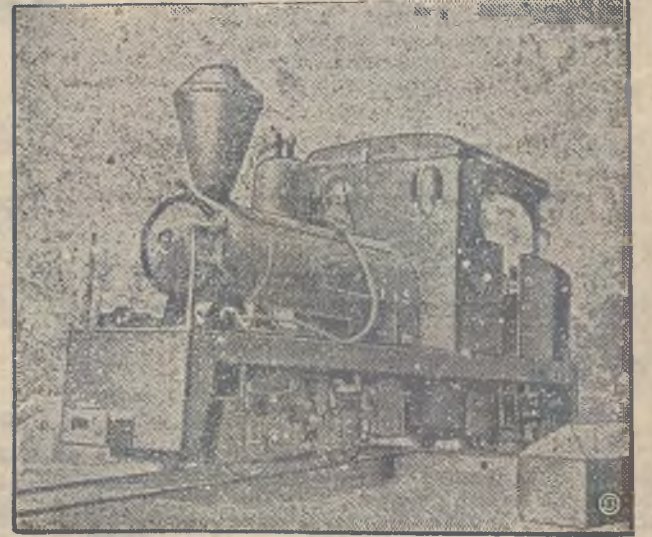
—** TORUŃ. (Kradzież.) Policja śledcza w Toruniu przytrzymała wczoraj dwie kobiety, które jak się okazało, okradły naczelnika oddziału Banku Polskiego w Poznaniu. Przy tej sposobności wyszło na jaw, że Bank Polski w Poznaniu na skutek niejasnej sytuacji, wywołanej wypadkami warszawskimi, wypłacił swym urzędnikom zaliczki w wysokości dwumiesięcznych poborów.

—** GNIEW. (Targ na bydło i konie.) W wtorek, 25 maja br., odbędzie się w Gniewie targ na konie i bydło.

—** KOSOBUDY, pow. chojnicki. (Uciezka do Ameryki.) W piątek, 7 bm. udał się w oddawna wymarzoną podróż do „Ameryki“ syn tutejszego kupca p. Wl. Cysewskiego, 16-letni uczeń gimnazjum chojnickiego, Bernard Cysewski. Już przedtem przygotował sobie plan.

Ojciec dnia tego wręczył mu sumę 40 zł., za którą to miał przywieźć wyroby tytoniowe. Lecz synalek znikł jak kamfora, nie wracając do domu. Już przed rokiem zamierzał również wyjechać do Ameryki. W swojej wyprawie dotarł aż do Gdyni, gdzie nie mógł jakoś prędko dostrzec jakiegoś okrętu, że policja zainteresowała się nim i tak długo otaczała go opieką troskliwą, aż ojciec przyszył odebrać go do domu.

Obecnie niema śladu, w jakim kierunku awanturnicy młodzieniec swoją wyprawę morską skierował. Zapewne i teraz uda się go jeszcze w kraju naszym przytrzymać. Jest to zapewne ofiara złej lektury, drażniącej umysł i wyobraźnię młodzieży.

LOKOMOTYWA DLA PLANTACJI

Rycina nasza przedstawia lokomotywę, będącą okazem najnowszej techniki. Typ ten przeznaczony jest dla kolei rolnych, leśnych i plantacyjnych, a odznacza się tem, że szyny nie wymagają żadnej podbudowy, lecz mogą być składane wprost na gruncie. Szczególną wziętością cieszy się lokomotywa ta w plantacjach cukru w Ameryce, gdzie pociągów popędzanych tą lokomotywą używają przy żniwach.

WSPANIAŁY SKOK POLSKIEGO JEŹDZCA

Z konkursów hipicznych w Neapolu.

Z Neapolu telegrafują: W konkursie „Prix Vesuvio“ — na wysokość, major Toczek na Favorycie odniósł wspaniałe zwycięstwo, skacząc przez przeszkodę dwumetrowej wysokości i zdobywając I-sze miejsce oraz puhar.

W konkursie „Grand Prix Ville de Naples“ pierwsze miejsce uzyskuje Włoch Baguzza. Polacy: rtm. Królakiewicz na Picadorze 3 m., rtm. Antoszewicz na Zetrze 6 m. i na Jowiszu 7 m.

Zwycięstwa Polaków przyjmowane są przez wielotysięczne tłumy widzów z wielkim entuzjazmem.

U NOWOBOGACKICH

— Czy szanowna córeczka gra również na fortepianie?

— O, to zupełnie zbyteczne, mamy w domu pianino samogrające.

DRUKARNIA POMORSKA TOW. AKC. GRUDZIĄDZ.

Naczelny redaktor: Stefan Machalewski

Odpowiedzialny redaktor: Izidor Sredzki.

WIELKOPOLANKA

RESTAURACJA — KAWIARNIA — CUKIERNIA
Plac 23-go Stycznia nr. 23/24 — Telefon nr. 150

6839

W święta Zielonych Świątek

KONCERT

ogólnie znanego i lubianego kapelmistrza i kompozytora
p. Dzieczkowskiego ze swemi oryginalnymi kompozycjami, na który Szanownych Gości jaknajuprzejmiej zaprasza
WŁADYSŁAW PRZYBYŁOWICZ

Wszystkim Szan. Gościom, Przyaciółom oraz Znajomym życząc wesołych świąt!

Hotel Warszawski

W pierwsze i drugie święto
o godz. 6 rano i pół 5 popołudniu

KONCERT artystyczny

O liczny udział uprasza
6303 Gospodarz

AGENTURA KOMISOWO - HANDLOWA

W. Troszczyński, Toruńska 5, tel. 112

poleca do kupna folwarki z wpiętami:

9 włók pszennej ziemi — włoka 18.000 zł, dogodne warunki. 8 włók przy mieście, obdułony — 80.000 rubli — 30.000 zł. 500 morg magd. pszennej ziemi — 60.000 zł. 300 morg magd. pszennej ziemi b. d. zagospodarowany 60.000 zł. 265 morg pszennej ziemi 40.000 zł. 200 morg pszennej z. 40.000 zł. oraz wiele mniejszych gospodarstw 90 morg — 12.000 zł, 78 morg — 2.000 zł itp. 699.

DLA AMATORÓW

Piękna dekoracja gabinetu
myśliwskiego!

Za gotówkę 2650 zł. sprzedam zbiór rogów jelenich i rogaczy, piękne okazy, na czaszkach naturalnych, oprawionych, gotowych do powieszenia i to: 11 par jelenich, 1 para rena, 62 pary rogaczy (w tem 5 ósmaków), 3 pary kłów dzika, do tego 3 obrazy olejne (głuszcze, rogacz, jelen) mogą również odstąpić. Łaskawe zgłosz. do Głosu Pom. pod 6902

Banki do fotografii wszelkich rozmiarów, gry towarzyskie flirty itp. w dużym wyborze, księgi handlowe, książki do nabożeństw, papiery pakowe, gazetowe itp. bardzo tanio kupuje się tylko w najtańszym grudziądzkim składzie papieru i materji, pisanym przez
KAROL SIKORA, Toruńska 26, tel. 25

Obwieszczenia urzędowe władz miejskich.
Według prawa prasowego odpowiada za dzień niniejszy nadsekretnarz miejski Damazy Raszkowski w Grudziądzu.

Ogłoszenie. 6877

Przypomina się konsumentom prądu elektr., że rachunki za prąd winny być regulowane w przeciągu 3 dni, licząc od daty doręczenia.
Zalegającym konsumentom woreczane będą rachunki poraz wtóry, przy czym zaliczać się oędzie za powtórne inkaso 50 gr., a wszelkie reklamacje z tego tytułu jak również i prośby o prolongatę, w żadnym wypadku uwzględniane nie będą.
Miejskie Tramwaje, Elektrownia i Wodociągi Grudziądz

Podziękowanie.

Niniejszem uważam za swój obowiązek, złożyć serdeczne podziękowanie WP. Dr. Tarkowskiemu, lekarzowi naczelnemu Kliniki Kasy Chorych m. Grudziądza za szczęśliwie wykonaną ciężką operację mojego syna Bolesława. Dziękuję również WP. Dr. Górskiemu i Dr. Baradenowi, ordynatorom Kliniki, za pomoc przy tejże operacji oraz składam podziękowanie siostrze i całemu personelowi Kliniki za troskliwą opiekę, jaką okazali synowi mojemu w czasie jego pobytu w klinice.

Grudziądz, dnia 22 maja 1926 r.
Bernard Kurzyński

Bronisław Murawski, GRUDZIĄDZ
Telefon 108
Filią LASIN — Telefon 13 poleca: 6872

Węgiel kowalski i opałowy
papę dachową, smołę destylowaną, lepnik, karbolineum, smołę drzewną, cement portlandzki, gips, kredę spawioną, trzeźną sufitową, plecionkę drutową, drut koleasty, gwoździe papowe, gwoździe do trzeźny, sztyfelki, towary żelazne i stalowe, narzędzia i okucia budowlane, towary emaljowane i cynkowe, sprzęty kuchenne, T-dźwigary, żelazo sztabowe i taśmowe, blachy czarne i ocynkowane, blachę białą i cynkową oraz wszelkie towary kolonialne, wina i likiery.

ROLNICY!

Natychmiast po świętach nie omieszkajcie poddać Waszych lokomobli, młocarni, kosłarek i żniwiarek itp. maszyni sółsiemu zbadaniu, a uszkodzone jaknajprędzej odesłać do reperacji względnie zużyte części zastąpić nowymi.

Części zapasowe do wszelkich maszyn upraszamy wezwać zamawiać

Monterzy każdego czasu do dyspozycji Szan. Klientell.

Hodam i Ressler
Grudziądz, przy dworcu. Tel. 495

6879

Poważne Towarzystwo Ubezpieczeń w Grudziądzu poszukuje zdolnych

akwizytorów

na wysoką prowizję. — Zgłoszenia do Głosu Pomorskiego pod nr. 6887

DAMIC & SZULC

Toruńska 25 GRUDZIĄDZ Telefonu 24

ARTYKUŁY TECHNICZNE 6876

dla Przemysłu i Rolnictwa
Armatury, Szczeliwa, Pasy, Metale,

OLEJE I SMARY

Rusztka, Odlewy stalowe. Oryginalne gazy szwajcarskie,
= PAPIER SZYBROWY =
polecają po bardzo niskich cenach.

Kupujemy za natychmiastową zapłatą każdego czasu

welnę niepraną
oraz zboże wszelk. rodzaju

Na życzenie odbiór i oględziny na miejscu.
Oferty opróbkowane uprasza 16595

Agrar-Handels-Gesellschaft m. b.
Gdańsk, Tel. 6661, 1689. Teleg. „Agrarhandel“

Kino Orzel

Początek o godz. 6¹⁵ i 8¹⁵ w święta o godzinie 4¹⁵.

W niedzielę i poniedziałek o g. 2 popoł. wielkie przedstawienie dla dzieci: młodzieży. — 12 aktów!!

Program rekordowy

»Córka króla motorów«

komedja w 7 akt. w roli gł. Laura fra Plante i Reginald Densy.

»Jej droga do szczęścia«

wielki dramat erot. w 8 akt. W roligl. Lucy Doraine i Conrad Veldt.

»Żywa lalka« wesola komedja w 2 aktach. Razem 17 wielkich akt.

6862

POMORSKIE ZAKŁADY CERAMICZNE
TOW. AKC.
(Dawniej MAX FALCK i SKA)
w GRUDZIĄDZU
CEGIELNIA MECHANICZNA
FABRYKA DACHÓWEK

POLECAMY NATURALNO-CZERWONEGO KOLORU DACHÓWKĘ KARPIOWĄ ŻŁOBIONĄ i RZYMSKĄ
Zupełnie trwałą i odporną na wszelkie wpływy atmosferyczne oraz pierwszorzędną czerwoną cegłę maszynową, licówkę, dziurawikę i KOMINÓWKĘ różnych formatów.

ROZNA PRODUKCJA: 15 000 000 SZTUK

Nowo podjęto produkcję dachówki holenderskiej 6866
:: z falcami, bardzo praktycznej i ekonomicznej ::

PRZYJMUJEMY

OSZCZĘDNOŚCI

od 1 złotego począwszy i oprocentowujemy korzystnie.

Otwieramy

Rachunki bieżące

na dogodnych warunkach (również dla najdrobniejszych kupców i rzemieślników) 6880

Dyskontujemy weksle handlowe.

Załatwiamy

przekazy i inkasa

oraz wszelkie inne zlecenia w zakres bankowości wchodzące. Za zobowiązania Komunalnego Banku Powiatowego Grudziądz odpowiada powiat grudziądzki całym swoim majątkiem.

KOMUNALNY BANK POWIATOWY

(dawniej Bank Powiatowy)

J. Wybickiego 39 GRUDZIĄDZ Telefon nr. 220

Artykuły techniczne

poleca w wielkim wyborze, a miano wicie:

pasy zapędowe, koła pasowe, troki, węże ssące pariane i gumowe do wody, piwa, pary, gazu, spawania itp., płyty gumowe, kiogerytowe i azbestowe, metale łożyskowe, wszelkie szczeliwa, grafit płatkowy i w proszku, azmergiel, szkła wodowskazowe, łączniki do pasów i węzów, wężna do czyszczenia, armatury do wody, pary i gazu, rozmaite smarownice, pierścienie i kraciki do uszczelnień, tłoczki skórzane, gaza filtrowa, wosk do pasów, gurtka i kubki do elewatorów itp. itp.

Specjalny oddział olejów i smarów.

Porady techniczne, wchodzące w zakres ruchu, jak: cukrowni, gorzelni, młeczarni, cegielni i poszczeg. maszyn roln. udziela się bezinteresownie

H. Alfred Boesig - Grudziądz

Artykuły techniczne — Plac 23 Stycznia nr. 17. — Telefon nr. 611.

Venzke & Duday

Fabryka Tektury dachowej i Asfaltu

Skład i biuro — Telefon nr. 88 — Fabryka ulica Młyńska Destylacja smoły przy dworcu kolej. dawn. Dutkiewicz naprzeciwko skład materj. budowlanych Ekspedycji towarowej

Cement · Carbolineum · Wapno 6884

Dyplomowana mistrzyni przyjmuje użeczenie do nauki kroju i szycia kra- wieczny i bielizny. Dla pań pracujących kurs wieczorowy. Kurs rozp. się 1/6 br. Zapisy: Lipińska, Nadgórna 23, II.

OPALENIE-DWOR 6861

Pomorze. Pensjonat w maju 6 zł. Obfite poży- wienie, śliczna miejscowość nad Wiśłą, stacja, tel. Wiadomość na miej- scu: dwór ten. Burhardta.

Perborol
Wendisch

NAJLEPSZY PROSZEK DO PRANIA
NADAJE BIELIŻNIE ŚNIEŻNA BIAŁOŚĆ
M. WENDISCH SUKC. S.A. TORUŃ

5602

Przeznaczenie.

Światowej sławy psycho-grafolog Szviller-Szkolnik opowie Ci, kim jesteś, kim być możesz? Nadeslij charakter pisma swój, lub zainteresowanej osoby, zakomunikuj: imię, rok, miesiąc urodzen. Otrzymasz szczegółową analizę charakteru. Określenie wale, wad, zdolności, przeznaczenie. Analizę wysłać się po otrzymaniu 8 zł (można znaczkami pocztowymi). Osobiscie przyjmuje od 12-7. Protokoły, ożezwy podziękowania najwibniej- szych osób stolicy. Warszawa. Psycho-Grafolog Szviller-Szkolnik, Piękna 25-8. 6807

Najstarszy specjalny skład artykułów męskich

J. Zmijewski

ulica Toruńska nr. 6

Założony w roku 1908

specjalność:

kapelusze-bielizna krawaty. 6875

Mieszkanie 6 pokojowe

przy pryncypalnej ulicy, kompletnie odnowione III piętro, — winda na życzenie do wyłącznej dyspozycji — odstępuje za zgodą gospodarza za zwrotem kosztów renowacji. Of. pod nr. 6885 de ekspedycji Głosu Pomorskiego.

Grudziądzkie Laboratorjum dentystyczno-techniczne sztuczne w pierwszorzędnem wykonaniu Plac 23 Stycznia 23, II.

Fabryka Materaców Patentowych
Grudziądz, ul. Solna 3 — Telefon nr. 84 6885 poleca

materace i leżanki patentowe wkłady z trawy indyjskiej itd. po cenach stale najniższych

Przybory tapicersk. dla stałych odbiorców po cenach hurtowych

Baczność!

Fotografie paszportowe w pół godziny 6655
Zakład fotograficzny, 3-go Maja 10.

Grafologini-fizjognomistka

Grudziądz Słowackiego 4, parter na lewo.

Z pisma określam charakter człowieka, wady, zalety i udzielam wskazówek jak zdobyć powodzenie.

Mam praktykę sądową na polu grafologii i chiromancji, tłumaczę przeszłość i przyszłość.

Przyjmuje codziennie od godz. 11 do 1 i od 4 do 7, w niedziele i święta tylko popołudniu.

Sarmeni. 6861

Wyjeżdżam 5 czerwca br.

5522

Urbia
Najlepsza pasta do obuwia

Odstrzał dzików!!

Amatorem myśliw. zlecam dowolny odstrzał dzików na maj. 4000 mrg., granicz. z lasami państw. Pomieszczenie zapewn. w tut. szkole. Łaskawe zgłosz. Czajkowski, Płococin, poczta i stacja kol. Warlubie (Pomorze) 6873

Na święta polecam najprzedniejsze

PIWA

Browaru Wielkopolskiego w Bydgoszczy jako: Porter, Bok, imperial (Pale-Ale), Kryształ, Salwator i Matus (słodowe), oraz prawdziwe piwo grodzkie i piwo browaru Kuntersztyn. Poza tem polecam limoniadę i wodę selterską własnego wyrobu.

Wczesne zamówienia uprasza

Karol Gerike

właściciel: O. Smigowski
Groblowa 21 6843 Telefon 31

Prace dekararskie

każdego rodzaju i wszelkich rozmiarów przeprowadza

W. Kutowski, Grudziądz Ogrodowa 23
przedsięb. pokrywania dachów. 6807
Telefon nr. 423

Komplety młocarniane

młocarnie z częściowym czyszczeniem ziarna, kosiar-ki i żniwiarki, oraz wszelkie inne maszyny rolnicze po cenach przystępnych i przy korzystnych warunkach spłaty dostarcza

Hodam i Ressler, Grudziądz przy dworcu. (6878) Telefon 495.

Farbiarnia i Pralnia Chemiczna

G. Gede i S^{ka}
Grudziądz, telef. 316, Tuszewska Grobla 74
filja: ul. Długa nr. 8
przyjmuje wszelką garderobę do farbowania i czyszczenia chemicznego. 6140

Do prania żądaj

Najlepszy

„Króla“

proszek mydlany

hurtownie po cenach fabryczn.

Marchlewski i Zawacki - Grudziądz

Polski wyrob

Obrotny, młodszy i dzielny biuralista

z ładnym charakterem pisma, władający językiem polskim i niemieckim, może natychmiast wstąpić do większego przedsiębiorstwa przemysłowego. Zgłoszenia do Głosu Pomorskiego pod nr. 6858

BANK LUDOWY

tel. 421 Sp. z odpowiedzialn. niucz. tel. 421
Założony w roku 1930
GRUDZIĄDZ, ul. 56z. Wybickiego 21.
Załatwia zlecenia bankowe, Przyjmuje wkładki oszczędn. i oprocentowuje wędł. umowy

Zakupuje i sprzedaje waluty zagraniczne, złote, srebrne i papierowe.

Udziela pożyczek: na weksle — na podkład złota i srebra i w rachunku bieżącym

Wielce Szan. Publiczności miasta Grudziądz i okolicy najuprzejmie donoszę, iż zmuszony będąc zamknąć na przeciąg jednego roku mój interes fryzjerski który tak niezwykle cieszył się poparciem, otwieram nanowo przy ul. Budkiewicza nr. 7.

Szanowną mą dawniejszą i nową Klientelę upewniam, że nawet najwybredniejszym wymaganiom poddać jestem w stanie w pracy fachowej.

Z poważaniem

Bronisław Makowski

Najstarsze czyste polskie przedsiębiorstwo tego rodzaju na miejscu. Obsługa czysta higieniczna pod gwarancją. — Abonenci w domu i poza domem. — Wszelkie prace włosowe dla pań i panów według najnowszych mód paryskich. — 6868

Hipolit Kotliński

skład żelaza i sprzętów kuchennych, artykuły budowl. i rolnicze, węgiel opałowy i kowalski

ul. Mickiewicza 24. Telefon 3
ul. Wybickiego 7. Telefon 8

poleca po cenach konkurencyjnych

SMOLE

destylowaną kamienną, pierwszor. jakości

Papę Lepnik

w 4-eh gatunkach

Cement portlandzki

Gwoździe papowe

Oliwy do maszyn i centryfug

CENTRYFUGI

(znane i wypróbowane marki)

Łóżka żelazne

6848

w pierwszorzędnym wykonaniu, trwałe, z materacem, dla dorosłych i dzieci.

Wózki dziecięce

(wielki wybór)

i wszelkie artykuły w branżę wchodzące

Eleganckie kapelusze damskie

po niskich cenach. Kapelusz już od 6 zł począwszy oraz najnowsze suknie, bluski, swetry, płaszcze

→ po bardzo przystępnych cenach poleca ←

Salon Mód Z. Lubomska, Grudziądz, Rynek 21

Baczność! → Automobilści!!! ← Baczność!

6874

Nadszedł na sezon letni SPECJALNY

OLEJ SAMOCHODOWY

Ceny niskie! Artykuły Techniczne Ceny niskie!

DAMIC i SZULC - Grudziądz Toruńska 25
7 telefon 24

BECZKI od smoly i oleju

kupuje firma Venzke & Duday Grudziądz
Destylacja smoly 6499
Fabryka papy dachowej.

Wyborna 6681

kaszę jęczmienną, pęczak i kaszę perlową poleca

M. Mnichowski, Mogilno Olejarnia i wytwórnia kaszy.

Zakład stolarski z zapędem elektrycznym

WYKONUJE: urządzenia mieszkan., biurowe, sklepowe i budowlane. Wykonanie pierwszorzędne. CENY UMIARKOWANE!

ST. URBAN, ul. Rzeźalniana nr. 11

Warsztat Reperacyjny Samochodów

Stacja ładowania akumulatorów Szkoła szoferów zatwierdzona przez Ministerstwo

Jedyna i największa szkoła szoferów na Pomorzu, po opuszczeniu której dotychczas każdy uczeń zdał zadowalający egzamin przed Wojewódzką Komisją Egzaminacyjną. Kurs szoferski trwa 3 miesiące. Gruntowna nauka tylko przez inżynierów i mistrzów-tachowców. Wstęp 1-go i 15-go każdego miesiąca. — Dorózki samochodowe każdego czasu. (6657)

Telefon nr. 94 i 494. Fr. Lipiński, Grudziądz, Mlekiwicza nr. 19 obok Głównej Poczty

Browar Kuntersztyn

Tow. Akc. GRUDZIĄDZ

6860 6860

peleca swoje

piwa butelkowe

jasne i ciemne

oryginalny odcień browarniany.

Uprasza się o wczesne zamówienia na święta.

TAPETY

w wielkim wyborze. Kolekcje na żądanie odwrotnie.

Linoleum · Dywany i Chodniki kokosowe

Cerata na stoły i wózki dziecięce

w najrozmaitszych kolorach i deseniach. 6721

Wszelkie farby, laki, pędzle, pokosty, klej i terpentynę poleca po przystępnych cenach tylko pierwszorzędnej jakości

P. Marschler, Grudziądz Pl. 23 Stycznia 18
Telefon nr. 517.

Eleganckie i trwałe

są obcasy i podeszwy gumowe BERSONA. Eleganckie przez swą formę, dającą się znakomicie dostosować do każdego obuwia i przez swą elastyczność, podnoszącą pewność kroku.

Bersona obcasy i podeszwy gumowe są trwalsze i tańsze niż skórzane, a nadto prześcigają w jakości wszystkie podobne faarykaty.

Restauracja Ogród Pałacowy

Strzelecka 15/16. F. Dominikowski Strzelecka 15/16.

W pierwsze święto Zielonych Świątek:
OTWARCIE OGRODU

Wielki koncert artystyczny

Początek o godzinie 4-tej popołudniu. — Wstęp wolny.

Wyborna kawa — świeże smaczne pieczywo — pierwszorządne trunki — wyborowa karcia potraw. — Ceny nadsz. przystępne.

Orkiestra koncertuje w niedziele i święta od godziny 4-tej, w dni powszednie od godz. 6-tej począwszy. Różne zwierzęta uprzyjemniają Szan. Gościom pobyt w ogrodzie. — 6884

RESTAURACJA I KAWIARNIA STRZEMIECIN

W niedzielę, dn. 23. V. i w poniedziałek, dn. 24. V. 26 r.

Koncert orkiestry wojskowej 64 p. p.

rano i popołudniu.

O liczny udział uprasza **K. Rybaczewski.**
Motorówka z orkiestrą odchodzi o godzinie 3-ciej. 7329

Leśniczówka

Park Miejski Park Miejski

W dni świąteczne rano o godzinie 7-mej PORANKI MUZYCZNE

Popołudniu o godzinie 3-iej

KONCERT W OGRODZIE

Na powyższe uprzejmie zaprasza
6899 **Gospodarz.**

Objąłem Generalną Reprezentację

Targów Wschodnich

na m. Poznań, województwo Poznańskie i Pomorskie
MARJAN SŁUPNICKI, Poznań
Gąsiorowskich 8. 6895 Telefon 6171.

Pomimo wahania waluty

sprzedajemy po starych tanich cenach, dopóty zapas starczy:

Plaszcze damskie

z tkaniny angielskiej	33,—
z dobrego sukna	65,— 48,—
z gabardyny	95,— 75,—
z rypsu jedwabnego	90,— 85,—
z rypsu i radjo wełn.	125,— 110,—

Suknie damskie

z dobrego szewiotu	22,— 18,50
z dobrej wełnianej popeliny	48,— 45,—
z dobrej gabardyny wełn.	50,— 48,—

Suknie letnie

z wealu, batylistu i kretonu	11,50, 9,50, 7,50
------------------------------	-------------------

Bluski damskie

kretonowe	6,50 5,—
rypsowe	9,50
wealowe	15,50, 12,— 10,—
rypsowe jedwabne	19,— 16,—
Crêpe de Chine	42,— 34,— 28,—

Plaszcze męskie, garnitury męskie, plaszcze i suknie dla dziewcząt, plaszcze i garnitury chłopięce, materiały na ubrania męskie i damskie, towary białe, bielizna damska i męska, krawaty, parasole i laski, pończochy i rękawiczki, trykot, ubiorki i swetry dziecięce, towary krótkie, firany itp. w wielk. wyborze.

Koldry na białej wacie 42,— 38,—

Szmechel i Rozner Sp. Akc.

Grudziądz, Wybickiego 2-4. Tel. 160

6893

Tow. Wzajemnych Ubezpieczeń (od Ognia i Gradobicia)

Generalna Reprezentacja w GRUDZIĄDZU, ul. Ogrodowa 37, Tel. 190

„SNOP“

Ubezpiecza od szkód gradowych

„Tow. Snop“ gwarantuje najkorzystniejsze warunki, ponieważ ubezpiecza osobno ziarno i osobno słomę i w razie gradu wypłaca odszkodowania za szkody w ziarnie bez potrącenia jakiegokolwiek procentu na słomę.

Składki zasadnicze znacznie obniżone zostały na 1926 rok

Za ubezpieczenie na lat 6 udziela się rok rocznie 6% rabatu

Najwyższe rabaty za lata bezgradowe!

Specjalne ustępstwa dla WP. Członków Zjedn. Prod. Roln., Pom. Tow. Rolniczego i Dzierżawców Domen

Przez 23 lat egzystencji Towarzystwa

nie pobierano ani razu dopłat

BADA NADZORCZA TOW. „SNOP“ — członkowie z b. saboru niemieckiego

W. P. Rodryg hr. Dunin z Buchocic
6888 „ „ Tomasz Komierowski z Komierowa
„ „ Zbigniew hr. Żółtowski z Myszkowa
Prezes Zarządu p. Zygmunt Choromański z Koziczyna

UWAGA! Dogodne warunki opłaty premji.

C. M. POWAŁOWSKI :: GRUDZIĄDZ

TORUŃSKA 4 WŁAŚC.: JOANNA POWAŁOWSKA TELEFON 191

6896

ARTYKUŁY MĘSKIE BIELIZNA DAMSKA I MĘSKA GALANTERIA.

Wł. Kulerski
Grudziądz, Pańska 19
Księgarnia

tonisowe, sportowe, ludowe z gumo-
wemi podeszwami, rakiety oryginal-
ne szwajcarskie oraz wszelkie przy-
bory sportowe po najniższych cenach
6890
»SPORT« Plac 23 Stycznia 28
Uwaga! Przyjmujemy się rakiety do naprawy!

PIĘGI
plamy, wyrzut,
osowa krem **Benegnina**
smazy i wypróbowany
srodek do odawiania
i wydelikacenia cery.
Benegnina mydło
prze-
czyszczona, jako ko-
nieczny dodatek do
kremu teje nazwy usu-
wa pięgi i plamy na
twarzy i na ciele.
Mag. Jan Stenzel opiekarz
Główny skład i wytw.
Apteka pod Labędziem
Grudziądz, Rynek 20

Restauracja HOCH

Michale
W pierwsze święto o go-
dzinie 4-tej (7335)
Koncert popołudn.
W drugie święto zabawa
familijna.

Otworzyłam pracownię ubiorów damskich

Mam prakt. pierwszorz.
domu paryskiego. Ceny
przystępne. Tuszewska
Grobła 18, I piętro

Madame Marié

Przyjmuję uczenice.

Pierwszorządną
asfaltową
PAPE dachową
Smolę dachową
Lepnik
Wapno
Cement
Dachówkę
i inne materiały budo-
wlane poleca po ce-
nach konkurencyjnych
**Fabryka
TEKTUR DACHOWYCH**
W. Kutowski i S-ka
T. z o. p. Grudziądz
Biuro: Ogrodowa 23
Telefon 428
Telegramy: „Fatedach“
Fabr.: Tusz. Droga.
6296

**Kosiarki
Maneże
Młocarnie
Sieczkarnie
Centryfugi
Maślarki
Konwie**
oferuje
Józef Ceraficki
GRUDZIĄDZ
Chełmińska 1
LIDZBARK, Staremiasto 6.

Wszelkie
plisowania i karbowania
zalatwia się w 24 godz.
Napierala, Ogrodowa 4/6, I

Sprzedano

Bardzo tanio węgiel
do prasowania do
sprzedania w mniejszej
i większej ilości. Zgł.
do Gł. Pom. nr. 7327pm

MAJATEK

bobre zabudowanie bez
inwentarzy okazynie ta-
nio sprzedaje 6892
Jan Dejowski i Ska
GRUDZIĄDZ
Plac 23 Stycznia 16.

Nadzwyczajna okazja!!
Nowy powóz myśliwski
na osiach patentowych,
z drzewa jesionowego,
niklowe antaby, 3 sie-
dzenia za 1200 złotych,
szory wyjazdowe i ro-
boeze oraz kanapy, le-
żanki, materace stale
na składzie po nadsz.
niskich cenach poleca
T. WAGŁAWSKI
Chełmno, Grudziądzka 2.

Sprzedam DOM

(30 lokatorów)
Wiadomość
Chełmińska 3,
piekarnia 6904

Kupaa

Każdą ilość
**drzewa
świerkowego**
w wałkach 1 lub 2 m,
średnicy od 13. do 25 cm
kapi 6523

Wielkopolska Papiernia

Bydgoszcz-Czyżkówko
telefon 1151-1137
Adr. telegr. „Papyrus“.

Poszukuję kupna mniejszych i większych

majątków i młynów

za gotówkę. **Małek,**
Bydgoszcz, Dworcowa 2,
tel. 1183 6856j

Dzierżawy

Lepszą restaurację lub
skład w dobrem położeniu
wydzierżawię. Zgł.
do Gł. Pom. nr. 7331

Posady

Urzednik gosp., lat 23,
polskim i niemieckim,
mający poza sobą dobrą
praktykę, poszukuje od
1/6 rb. posady. Zgł. do
Gł. Pom. nr. 7305pz.

Stenotypistka z polską i nie-
miecką stenografią po-
szukuje posady Łask. zgł.
do Gł. Pom. pod nr. 7328pm

Inteligentna osoba

z dobr. polez. i świad.
poszuk. posady do dzie-
ci od zaraz lub 1. VI.
może na wyjazd. Łask.
zgł. do Gł. P. 2053pm

Osoba

umiejąca dobrze gotować
poszukuje posługi. Zgł.
do Gł. Pom. nr. 7326pm

Ożenki

Życzenie świąteczne.
Pan! lat 30, ksa, okazja
mieszkanie w lepszym domu
2000 zł pos. poszukuje zna-
omości mężczyzny w ce-
lu matrymonjalnym.
Niższy urzęd. lub lepszy
rzemieślnik mają pierwsz.
Zgłosz. do Gł. Pom. 7830pm.

Mieszkania

4—5 pokoj. mieszkania
poszukuję. Czyasz z gory.
Of. do Gł. P. nr. 2060pm

Poszukuje MIESZKANIA

4-6 pokojow.
Czynsz podług umowy
z gory. Oferty do Gł. Pomorskiego nr. 6891

Mieszk. 4 pokoj

z kuchnią i z meblam
od zaraz do objęcia
Wiad. B-cia Wartocoy
Ogrodowa 3, II pr. lewo

Pokój meubl. balkon, łazienka,
z kuchnią lub bez do
wynaj. Kościuszki 5, II l.

Zguby

Unieważnia się zagubio-
ną książeczkę wojsko-
wą na nazwisko Józef
Petrykowski, Lipowa 35.

Różne

1000 do 1400 zł
POZYCZKI

poszukuje pod powa-
żne notarialne zabezpie-
czenie oparte na dola-
rze. Oferty do Gł. Pom.
Pomorsk. pod nr. 6883.

Letnisko

z całodz. utrzym. pod
Grudziądzem. Dobra ko-
munikacja. Wiadomość:
„Nasz Sklep Krajowy“
ul. Sienkiewicza, tel. 173

Subprzezwawicielstwo

pierwszorz. warszawsk.
fabr. czekolady i cukrów
na Pomorze jest do oddania
Potrzebna gwarancja
bankowa lub hipoteczna
do 10 tys. zł. Zgłoszenia
Reprezent. K. Nachlejt
Sp. Akc. Poznań St. Ry-
nek 72/74, I p. tel. 5517

Ogłasza je w Głosie Pomorskim